

KULTURNI
CENTER
NAPOTNIK
IVAN
VELENJE
D
KNJIŽNICA

Knjižnica Velenje
Titov trg 05

3320 Velenje

LIST

1
2
3

stran 16:
Kajuhovci
skozi čas
1903-2003

stran 26:
Woschnaggi
konec vojne
in svoboda

Seveda se zavedam Vaših pričakovanj.

Kajetan Čop

LETO IX ŠT.3 10. JUNIJ 2003 300 SIT

Vse bralce lista obveščamo, da je najlažje in najceneje, če se na mesečnik list naročijo tako, da izpolnijo spodnjo naročilnico in jo pošljejo na naslov:

LIST,
Trg svobode 12,
3325 Šoštanj.

Naročiti se je mogoče tudi telefonsko na št.:

03 / 898 43 39
 ali na fax:
03 / 898 43 33.

Naročilo lahko pošljete na e-naslov:

list@sostanj.si

prav tako pa lahko LIST naročite preko domače strani Občine Šoštanj:
www.sostanj.si.

NAROČILNICA

Nepreklicno naročam mesečnik LIST

Ime

Priimek

Naslov

LIST

Revija za razvojna vprašanja
občine Šoštanj in širše.

Izdaja

Zavod za Kulturo Šoštanj
Trg Svobode 12, 3325 Šoštanj
zanj Kajetan Čop, direktor

Fotografija na naslovnici:

Dejan Tonkli

Odgovorni urednik

Peter Rezman

Lektoriranje

Jožica Andrejč
(Za razpise in objave odgovarja
naročnik.)

Priprava redakcije

Milojka Komprij

Oblikovanje in grafična priprava

Vinko Pejovnik ml.
e-pošta: vinko@eurograf.si

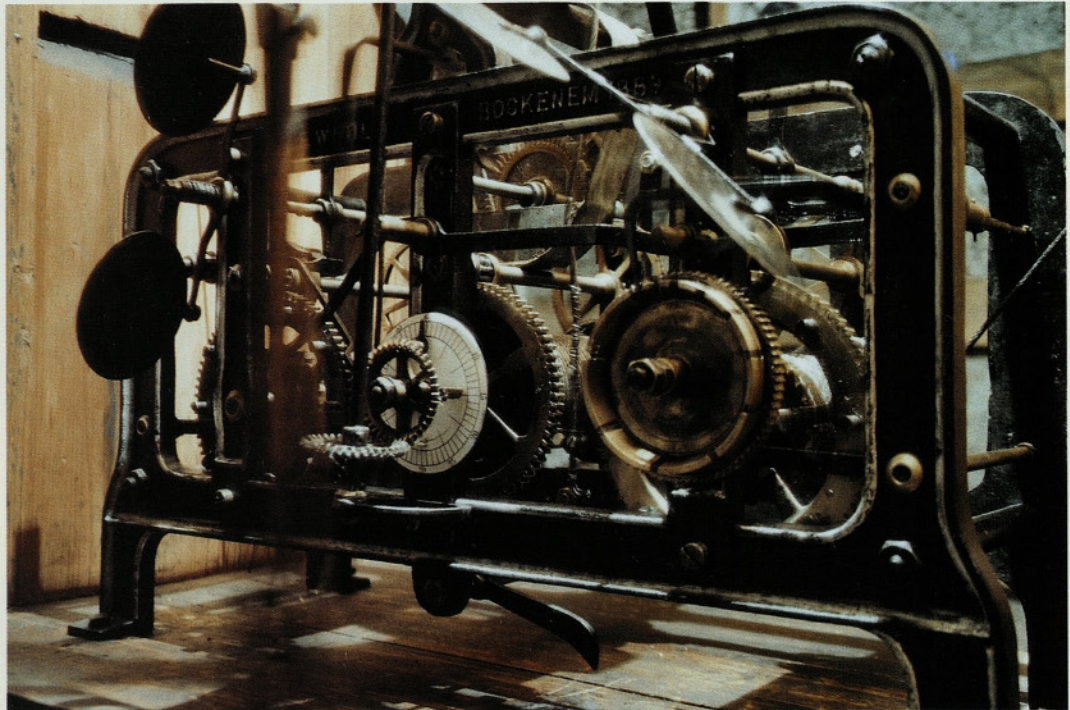
Tisk

Eurograf d.o.o.
Stantetova 17, 3320 Velenje
www.eurograf.si
e-pošta: info@eurograf.si

Natiskano

900 izvodov.

**Vse sodelavce prosimo, da prispevke
za LIST št. 4 (julij 2003), pošljejo ali
dostavijo najkasneje do 25. junija
2003.**

Ura teče, vse doreče.

Foto: Dejan Tonkli

IZ VSEBINE TE ŠTEVILKE

Fotografija meseca	4
Uvodnik	5
Naša občina	
Še bo kdaj pomlad	6
zapisnika 4. in 5. seje Sveta KS Šoštanj	7
Dogodki in ljudje	10
Naša šola	16
Kajuhovci skozi čas 1903-2003	
Peti dan odprtih vrat na OŠ Bibe Röcka Šoštanj	
Jože Miklavc	20
Levo od vzhodnega bloka	
Edi Vučina	21
Prostorske informacije	
Kultura	22
Utrinki iz življenja Cerkve	24
Dekanijski pastoralni dan Dekanije Šaleška dolina	
Naše korenine	26
Woschnaggi, konec vojne in svoboda	
Rekreacija	30
Astrologija	34
Dnevni horoskop za vsa znamenja za Junij 2003	
Tudi to so naše korenine	35
"Spodnji bloki"	
Napovednik dogodkov v mesecu juniju	37
Neodgovorno klikanje. . .	38

Foto: Dejan Tonkli

Teorija zarote

(2. del)

Pozdravljeni!

TRDITEV 1

Kot prvo-pečeni direktor Zavoda za kulturo Šoštanj Vas vse lepo pozdravljam in vam ter nam želim prijetno predvsem pa kakovostno sodelovanje.

Seveda se zavedam Vaših pričakovanj. Kaj bo zdaj več kot je bilo, ali bo ponudba kulture večja, boljša, hitrejša, dražja...

DA NE

TRDITEV 2

Predlagali so mi naj napišem uvodnik. Seveda sem se strinjal. Zdaj bi lahko vsem povedal, da bo zavod postal najboljši zavod za kulturo v Šoštanju...

DA NE

TRDITEV 3

14.junija bomo kulturno čistili Pako. Ko bi lahko človek, vsaj enkrat na leto kulturno počistil svojo "svinjarijo" in se vsaj enkrat na leto ne ukvarjal s tujo...

DA NE

TRDITEV 4

Trenutno imamo največ dela z posledicami dolgega poroda. Pogoji v katerih delamo so presenetljivo topli, pardon dobri. Zato bomo lahko zelo hitro, že leta 2006, pardon že 14.06.2003 imeli prvo "našo" prireditev...

DA NE

TRDITEV 5

Ali bo LIST še izhajal?

DA NE

Zdaj ko ste prebrali našo uvodno anketo trditev, Vas lepo prosimo, da jo izpolnjeno pošljete na naslov Zavod za kulturo Šoštanj, Trg svobode 12, 3325 Šoštanj. Najlepša hvala!

Obljubim Vam, da se bom potrudil šoštanjško kulturo narediti prepoznavno in zanimivo. Upam, da mi boste pri tem pomagali. Saj je kultura širok pojem, ki se tiče načina vsakdanjega sobivanja s sočlovekom na tej naši zemlji. ■

Še bo kdaj pomlad

Spomin na zmago nad fašizmom je še vedno živ.

Zgodovinske dogodke izpred 58 let, ko je na teh tleh prišlo do podpisa kapitulacije nemških enot generalpolkovnika A. Loehra, so v Topolšici 9. maja primerno in svečano obeležili s priložnostno prireditvijo. Že pred svečanostjo, ki je bila zvečer v parku pred spominsko sobo, je bila v bolnišnični menzi okrogla miza, na kateri so se srečali nekateri udeleženci, med njimi takratni politični komisar XIV. divizije Ivan Dolničar, njegov kurir Ciril Gregur, Anton Tevž Sašo in Robert Falk. V pogovoru, ki ga je vodila Majda Menih, so nanizali spomine na dogodke tistih nikoli pozabljenih časov.

Ker je 9. maj hkrati tudi praznik krajevne skupnosti Topolšica, je bila slovesnost, ki jo je pripravila krajevna skupnost in Območno združenje NOB primerno zastopana. V kulturnem programu so sodelovali domači izvajalci in gostje, ki so s svojim programom zaokrožili pretekli in sedanji čas. Zbrane je vzpodbudil Orkester frajtonarjev Roberta Goličnika, navdušila solo pevka Ksenija Urbanc, razvedrili otroci Kajuhove šole in podružnice v Topolšici, Moški pevski zbor Ravne pod vodstvom Zdravka Zupančiča, Podkrajski fantje in velenjska godba. V Zdravljici, ki je izzvenela na začetku, smo slišali pevko Aleksandro Cavnik

Zbrane sta nagovorila župan Občine Šoštanj in poslanec Milan Kopusar ter predsednik KS Viki Drev, slavnostni govornik pa je bil Anton Grizold, minister za obrambo.

V svojem govoru je dejal:

Počaščen sem, da danes govorim tukaj, v Topolšici, kjer je na večer 9. maja pred 58 leti nemški general Loehr podpisal kapitulacijo svojih sil na našem ozemlju. Težko je podoživeti občutke ljudi, ki so tisti maj leta 1945 tako dolgo in težko čakali. S pomladjo leta '45 so se uresničile sanje milijonov Evropejcev, ki so trpeli desetletja gorja, katerega sta prizadejala fašizem in nacizem.

Spomin na dogodke druge svetovne vojne in njeno uničenje ostaja tudi po več kot pol stoletja boleč in pretresljiv ne le za vse, ki ste občutili grozote vojne, ampak se je prenesel tudi na poznejše generacije, katerim predstavlja dragoceno popotnico, na katero gledajo s spoštovanjem in občudovanjem. Dragocene vrednote, ki jih danes sprejema in vanje verjame večji del človeštva, so postale

mir, varnost, strpnost in sožitje.

Na koncu je spregovoril tudi o današnjem zagotavljanju sodobnega obrambnega sistema in preoblikovanju Slovenske vojske v takšno vojsko, kot jo republika Slovenija, njene državljanke in državljanji želijo in zaslužijo.

Kres, ki je zagorel v zdraviliškem parku, je naznanil konec uradnega dela spominske slovesnosti v Topolšici. ■

Milojka Komprej

"Župan Topolšice" in župan občine Šoštanj z ženo .

Foto: Dejan Tonkli

Slavnostni govornik minister Grizold.

Foto: Dejan Tonkli

Plani za naslednja štiri leta

Objavljamo uredniško redigirana zapisnika 4. in 5. seje sveta KS Šoštanj.

Svet Krajevne skupnosti Šoštanj v sestavi: mag. Cvetka Tianuer, (predsednica), Matjaž Cesar, Danilo Čebul, Vojko Krneža, Milojka Plamberger, Edi Vučina in Janko Zacirkovnik, je svoje prve seje poleg vsakdanjih problemov, ki jih skušajo reševati v skladu s pristojnostmi, ki jih pač imajo, v glavnem posvetil planiranju za to mandatno obdobje (do leta 2007). Jasno: realni načrti niso odvisni od potreb, ampak od razpoložljivih sredstev.

Dne 24. marca je svet KS Šoštanj obravnaval nerealizirane sklepe, programe dela za področje kulture in gospodarstva, vloge za finančne pomoči, ter ureditev otroškega igrišča na Prešernovi 11. Po uvodnih formalnostih je predsednica Cvetka Tinauer člane sveta seznanila s sklepom, v katerem se KS Šoštanj zavzema za mirno rešitev spora med občino Šoštanj, podjetnikom Krevzel in prizadetimi koristniki nekdanje poti po zemljišču, ki ga je od Vegrada odkupil podjetnik Krevzel.

Predlagala je, da bi člani Sveta KS Šoštanj problematiko Krevzel ponovno obravnavali. Za rešitev spora, ki je nastal zaradi zasutja poti na parceli Krevzel, je predlagala prekategorizacijo cesta Metleče-Gril vse do konca v javno pot. S tem bi vsem prizadetim omogočili dostop do njihovih objektov oziroma zemljišč. V ta namen bi bilo potrebno obstoječo pot razširiti in primerno urediti. S takšno rešitvijo se strinja tudi župan. S takšnim predlogom se je strinjala tudi večina članov Sveta KS Šoštanj. Edi Vučina in Danilo Čebul sta opozorila na dolžnost občine Šoštanj, da zaščiti javni interes tako, da ohrani javno pot. Na podlagi podatkov, ki jih je predložil Matjaž Cesar Matjaž in Odloka o kategorizaciji občinskih cest je razvidno, da sporna cesta ni kategorizirana kot javna pot. Na podlagi 6. člena Odloka o kategorizaciji občinskih cest v občini Šoštanj (Uradni list Občine Šoštanj, št.: 10/98, z dne 25.11.1998), Svet KS Šoštanj ugotavlja, da sporna pot ni zajeta v odloku, zato Svet KS ni pristojen za obravnavo te problematike.

Iz razprave je bilo razvidno, da si člani Sveta KS Šoštanj pod javno potjo Metleče - Gril predstavljajo različne poti. Občina

Šoštanj naj ponovno preveri ali je sporna pot sploh kategorizirana kot javna pot. V kolikor ni kategorizirana kot javna pot, gre za civilni spor, ki ga morajo vpleteni sami rešiti.

Nato je Vojko Krneža predstavil predlog program dela za obdobje 2002-2006 na področju gospodarstva. Peter Rezman, ki je pripravil predlog programa za področje kulture, je predstavil smeli načrt, ki pa bi terjal letno približno 3,5 milijona tolarjev. Zato je realizacija tega vprašljiva.

Igrišče je v senci bloka na Prešernovem trgu 11.

Foto: J. Napotnik

Svet KS Šoštanj je v nadaljevanju odobril finančne pomoči:

Osnovni šoli Karel Destovnik Kajuh v višini 100.000,00 SIT za 100 obletnico šole in 35.000,00 SIT za izvedbo 35. razstave Likovni svet otrok.

Turističnemu olepševalnemu društvu Šoštanj za organizacijo prireditve PUST ŠOŠTANJSKI pomoč v višini 40.000,00 SIT in društvu MOTO VETERANI ŠOŠTANJ prav tako 40.000,00 SIT. Na vlogi ŠKD TEŠ, ženska in moška ekipa odbojke za finančno pomoč, svet KS Šoštanj odgovoril negativno, saj je glavni vir prihodkov KS Šoštanj prav TEŠ, zato takšno prelivanje sredstev ne bi bilo razumljivo.

Se je pa svet dejavno vključil v pomoč pri obnovi otroškega igrišča na Prešernovem trgu 11 in 12. odobril jim je sofinanciranje v višini 200.000,00 SIT.

Ob zaključku so člani sveta opozorili še na nekatere zadeve, ki bi jih bilo treba rešiti. Milojka Plamberger je vprašala, kako je s financiranjem aktivnosti volilnega odbora. Predsednica je podala obrazložitev, kako je organizacija volitev in referendumom potekala do sedaj in pri tem izpostavila vprašanje, kako naj bi bilo to v bodoče. Pri tem je poudarila, da je na račun sofinanciranja volitev in referendumom že prejela nekaj pripomb, češ da to ne spada v pristojnost KS, saj gre za državne volitve, ki so v celoti plačane. Nato so člani sprejeli sklep, da bo KS vse naslednje volitve in referendume za volišče v mestu Šoštanj prispevala le šopek v vrednosti 3.000,00 SIT in delikateso v višini 10.000,00 SIT.

Edi Vučina je opozoril, da bi potrebno sanirati ograjo od glavnega mosta proti stari bencinski postaji. Ograja je zelo poškodovana in ogroža varnost ljudi. Predlaga, da KS Šoštanj o tem obvesti občino Šoštanj in PUV Celje. Ob ograji bivšega zdravstvenega doma na levi strani Primorske ceste bi bilo potrebno urediti pešpot. Za potrebe pridobitve uporabnega dovoljenja je potrebno na Upravno enoto Velenje čimprej dostaviti projektno-izvedbeno dokumentacijo za Kajuhov park.

Janko Zacirkovnik pa je opozoril na potrebo saniranja stopnic pred banko na Trgu svobode 5, je potrebno sanirati stopnice. V razmislek je dal že nekajkrat predlagano pobudo, da bi se v Šoštanju odlil v bronu kip "delavca - usnarja", avtorja Ivana Napotnika in bi se postavil nekje v Šoštanju ter izrazil potrebo po prepovedi plakatiranja po fasadi KS Šoštanj.

Na koncu je predsednica prebrala vlogo šoštanjskega oddelka Glasbene šole Fran Korujn Koželjski, za pomoč pri pridobitvi dodatnih prostorov. Člani Sveta KS Šoštanj so enotno ugotovili, da na obstoječi lokaciji Glasbene šole v Šoštanju ni druge možnosti prostorske širitve, kot širitev znotraj obstoječega objekta. Prostorska rezerva je le v hišniškem stanovanju, zato KS Šoštanj predlaga Občini Šoštanj, da takoj prouči možnosti pridobitve novega stanovanja za hišnika in preureditve stanovanja v učilnice šoštanjskega oddelka Glasbene šole Fran Korun Koželjski.

Dne 22. aprila letos pa je imel svet KS Šoštanj svojo 5. sejo. Obravnavali so nerealizirane sklepe, rebalansa finančnega načrta KS za leto 2003, vloga Kmetijske zadruge Šaleška dolina za ureditev pogojev za gradnjo kmetijsko oskrbovalnega centra v Metlečah in za zamenjavo nepremičnin, imenovanje Nadzornega odbora KS Šoštanj ter nekaj drugih pobud in vprašanj.

Predsednica Cvetka Tianeur je člane Sveta KS Šoštanj seznanila, da so bili realizirani vsi sklepi prejšnje seje. Ob tem je člane Sveta seznanila, da občina Šoštanj oziroma njena uprava finančne obveznosti KS Šoštanj tekoče plačuje, zato so vsi sklepi Sveta v času do naslednje seje že realizirani.

Matjaž Cesar je kot predsednik komisije za izbor najugodnejšega ponudnika za vzdrževanje cest v KS Šoštanj podal poročilo, iz katerega je bilo razvidno, da spisek cest, ki spadajo v pristojnost KS Šoštanj ni popoln, zato bo komisija

postopek izbora ponovila takoj, ko bo prejela popoln seznam cest, ki spadajo v pristojnost KS Šoštanj.

Nato se je svet seznanil z dejstvom, da odškodninski sporazum s TEŠ še sicer ni podpisan, da pa je znesek odškodnin že določen in vključen v predlog rebalansa proračuna Občine Šoštanj. KS Šoštanj bo v letu 2003 prejela 14 mio SIT. Predsednica je v zvezi s tem opravila razgovor z županom; dosegla sta dogovor, da KS Šoštanj iz teh sredstev ne bo sofinancirala občinskih projektov.

Glede na to, da je prišlo do bistvenega zmanjšanja prihodkov KS Šoštanj glede na načrtovane, je potrebno tudi v KS Šoštanj sprejeti rebalans finančnega načrta za leto 2003.

Kmetijska zadruga šaleška dolina je na župana, svet občine in svet KS Šoštanj naslovila vlogo za prednostno ureditev pogojev za gradnjo kmetijsko oskrbovalnega centra v Metlečah. KZ želi omenjeni center zgraditi do leta 2005, ko bo praznovala 50 letnico svojega delovanja v Šoštanju. Pri tem je zainteresirana za odkup občinske parcele v Melečeh, ki meji na njihovo parcelo. To parcelo bi odplačala tako, da bi KZ Šaleška dolina na Občino Šoštanj neodplačno prenesla Zadružni dom v Lokovici za potrebe krajevne skupnosti Lokovica.

Predsednica je člane Sveta seznanila tudi z razgovorom, ki ga je v ta namen opravila z direktorjem KZ Šaleška dolina. G. Jakob je poudaril, da nikakor niso zainteresirani za gradnjo tega centra na Trgu bratov Mravljak v Šoštanju, temveč v Metlečah, kjer so že pred leti kupili zemljišče prav za te namene. Povedal je, da je KZ Šaleška dolina pri ureditvi pogojev za gradnjo centra v Metlečah, pripravljena sodelovati pri ureditvi različnih interesov, kot so Krevzel, Ježovnik, Gril in drugih.

V zvezi s to vlogo je potekala se je na seji razvila široka razprava. Matjaž Cesar je opisal celotni postopek obravnave, ki je potekala pred Komisijo za okolje in prostor. Poudaril je, da ni resnična trditev zadruge, da je občina namerno izločila obravnavo o izgradnji centra na Trgu bratov Mravljak, temveč nasprotno; občina Šoštanj si že ves čas prizadeva to vprašanje urediti in v ta namen zaključuje z delom na ustrezni dokumentaciji.

Večina članov Sveta KS Šoštanj se je bolj nagibala k lokaciji v Metlečah, saj so menili, da dejavnost bodočega Kmetijsko oskrbovalnega centra ne sodi v center mesta, še zlasti ne na Trg bratov Mravljak. Pri tem so bile omenjene slabe izkušnje s pesnimi rezanci.

Arhitekt Edi Vučina je oporekal načinu oziroma pristopu, ki se ga poslužuje zadruga in ji neodgovorno ravnanje, saj se v dosedanje postopke sprejemanja prostorskih aktov ni vključevala, s takim ravnanjem pa zahteva njihovo nasilno spreminjanje. Izrazil je začudenje nad prispelo vlogo KZ v trenutku, ko je izdelava ustrezne dokumentacije za izgradnjo centra na Trgu bratov Mravljak v zaključni fazi.

V nadaljnji razpravi se je pokazalo, da so v Metlečah ob predlagani zamenjavi nepremičnin še možne rešitve, ki bi KZ omogočale gradnjo centra v Metlečah.

Nato je svet KS Šoštanj s sklepom soglasno ugotovil, da je KZ Šaleška dolina Šoštanj pomemben gospodarski subjekt naše občine, ki ima sedež v mestu Šoštanj, zato predlaga Občini Šoštanj, da vlogo KZ Šaleška dolina prouči in omogoči izgradnjo kmetijsko oskrbovalnega centra tako, da bo možna njegova otvoritev ob praznovanju 50 letnice KZ.

Pri vprašanjih in pobudah je Matjaž Cesar ugotavljal, da so določene zadeve iz področja infrastrukture v mestu zelo neurejene, zato predlaga, da se takoj sestanejo prednica KS Šoštanj, namestnik predsednice in g. Andrej Vovk, ki je znotraj občinske uprave zadolžen za to področje. Pri tem je navedel neprometne ceste, škodo, ki jo povzroča pesek pri odtekanju v kanalizacijske jaške, nesreče zaradi slabših vozniških razmer na popeskanih cestah, poškodovano stopnišče pred občinsko zgradbo, ki ogroža varnost ljudi. V primeru morebitnih nesreč se pojavlja vprašanje odškodninske odgovornosti.

Postavil je tudi vprašanje, kdo je zadolžen za sanacijo jezua v reki Paki med peš mostom in mostom pri gasilskem domu v Šoštanju. Sedanje stanje ogroža varnost ljudi ob reki Paki.

Nato je Edi Vučina povzel, da mnogi do sedaj že izpostavljenih problemov, ki so povezani z reko Pako terjajo skupni sestanek s predstavniki Podjetjem za urejanje vodotokov PUV iz Celja.

Danilo Čebul je opozoril, da že drugo leto zapored nihče ne poskrbi za postavitve klopi na Trgu bratov Mravljak, ki se ob novoletnem času zložijo na kup. Klopi so na trgu zato, da služijo svojemu namenu. Tisti, ki je odredil odstranitev klopi, je dolžan poskrbeti tudi za njihovo postavitve.

Že od Novega leta dalje ugotavlja, da se sejna soba, ki jo koristijo društva ne čisti, zato zahteva, da se s čistilnim servisom ČIVPP ta zadeva takoj uredi. Predlaga tudi, da KS Šoštanj za potrebe društev, ki koristijo sejno sobo, naroči še 7 dodatnih ključev.

Janko Zacirkovnik je postavil vprašanje čigava je zemlja med železniško postajo in reko Pako, kjer nastajajo vrtički in različne vrtnete ute.

Pod točko razno pa so na koncu seje pooblastili predsednico Sveta KS Šoštanj, da odobri plačilo računa podjetju ANDREJC, d.o.o., za pluzenje in posipanje cest v KS Šoštanj za zimsko sezono 2002-2003, na podlagi ponudbe št. 9/2003 z dne 24.02.2003 v vrednosti 231.704,00 SIT brez DDV. ■

OBČINA ŠOŠTANJ
UPRAVA

Trg svobode 12, 3325 Šoštanj, telefon: (03) 89 84 300, fax: (03) 89 84 333

Na podlagi Odloka o priznanjih Občine Šoštanj (Ur. l. Občine Šoštanj, št. 7/96) objavlja

RAZPIS

ZA ZBIRANJE PREDLOGOV ZA PODELITEV PRIZNANJ OBČINE ŠOŠTANJ V LETU 2003

1.

Ponudbe za podelitev lahko vložijo strokovne ustanove, zavodi, društva, organizacije, fizične in pravne osebe.

2.

Vrste priznanj v skladu s 3. členom odloka so:

- častni občan,
- priznanje Občine Šoštanj,
- plaketa Občine Šoštanj.

3.

Priznanje se lahko podeli posameznikom, skupinam, organizacijam in skupnostim, podjetjem, društvom, zavodom ter drugim pravnim osebam. Priznanje se lahko podeli tudi uglednim gostom oz. delegacijam, ki uradno obiščejo občino.

4.

Priznanje se podeli za: dosežke, ki prispevajo h kvaliteti življenja občanov in imajo pomen za razvoj in ugled občine na področju gospodarstva, znanosti, umetnosti, kulture, športa ter humanitarnih in drugih dejavnosti. Priznanje se podeli tudi za izkazano izredno požrtvovalnost, hrabrost in človekoljubnost ob izjemnih dogodkih.

5.

letu 2003 so predlagana naslednja priznanja:

- eno priznanje za častnega občana,
- dve priznanji Občine Šoštanj,
- dve plaketi Občine Šoštanj.

6.

Predlog za podelitev priznanj mora vsebovati naslednje podatke:

- naziv in naslov predlagatelja,
- naziv in naslov kandidata za podelitev priznanja,
- vrsta priznanja, za katerega se predlaga,
- utemeljitev predloga.

7.

Predlog naj se pošlje na naslov: Občina Šoštanj, Komisija za priznanja, Trg svobode 12, 3325 Šoštanj, do vključno 31.07.2003.

8.

Komisija za priznanja si pridržuje pravico, da po roku dospelih in nepopolnih predlogov ne bo obravnavala.

*Predsednik komisije za priznanja pri Svetu Občine Šoštanj
Peter Turinek, l. r.*

LOVSKA, LOVSKA JE TA

Ob 80-letnici lovca Jaka

Dan, ko smo obiskali "Drajevega Jaka", zagotovo ne sodi med tiste dneve, ki nas tlačijo s svojimi sivimi sencami. Kje pa! Obisk pri lovcu Jaku je pristno doživetje nagajivega možaka, ki mu je kljub 80-im letom, ki se grbijo na njegovih ramenih, uspelo ohraniti tisto, kar se je nekaterim mlajšim že zdavnaj izgubilo. Iskrico. Ne samo v njegovih očeh, ki rjavo poblisnejo po tebi, in ne v besedah, ki se napasejo rdečice na mojem licu, ko mi reče: "Bi ti bla moja, če bi te jaz hotel?", ampak v vsej njegovi biti.

Jakob Praznik, kakor stoji v njegovem krstnem listu, se je rodil 29. aprila leta 1923 v Lokovici in v Lokovici živi še sedaj. S tem pa ni rečeno, da se drži zapečka. Niti malo. Še zdaj se s svojo puško klati po lovskih poteh Lovske družine Smrekovec, katere član je, in njegovo oko še vedno natančno presodi cilj. V lovski družini je že 50 let in pravi, "da je poznal že boljše čase". Da so bili v družini včasih bolj strogi in delovni, saj so lovci gradili tudi koč v Slanici pod Slemenom. Da so bili včasih drugačni časi, ko so jo peš ubirali čez doline in planine na lovišča, zdaj pa se popeljejo z avtom. A kljub temu je in bo ostal lovec do konca. Zato ga je lani doletel častni strel, ki ga je namenil medvedu, ki je zabredel v sotesko Penk in mahedral po tirih, tako da ga je ranil vlak. Jaka pravi, da medvedov ne bo zmanjkalo in da jo je ta samotarček pač ubral po svoje. Jaka jih ima za ušesi. Ob njegovem 80. rojstnem dnevu ga je obiskal član Lovske družine Smrekovec Filip Vrabič, ki v družini skrbi za stike z javnostjo in ga skušal naviti malo po svoje. Pa se Jaka ni dal. Kar naravnost mu je povedal, da je bil "včasih žleht ko hudič" in da je marsikatero zagodel bližnjim pa tudi sebi. S tem je mislil na svojo ženo Ano, ki ga je v teh letih, lani sta praznovala zlato poroko, potrpežljivo prenašala, kot se je izrazil Jaka. Pa tudi najbrž na otroka Marjeto in Jožeta, ki kdaj pa kdaj nista vedela, po katerih stezah jo ubira njun ata in kdaj pride z jage domov. Najbrž pa sin Jože zdaj bolj razume, ko je tudi sam v zeleni bratovščini. Filipa, ki je sam precej zelen v zeleni bratovščini, so zanimale Jakove trofeje in katera med njimi mu je najljubša. Pa je spet sledila Jakova zgodba, kako je čakal jelena ali divjega prašiča. Kar pet jelenov je ustrelil in dva divja prašiča. Enega je spravljal iz Belih

Vod s pomočjo kmetov, na garah in traktorskih garah do Grebenška. Vmes so bile seveda postojanke in priložnosti, da trofejo zalijejo in da si otroci in odrasli napasejo oči nad mrcino. Čas včasih ni igral tako pomembne vloge kot danes, ali pa so imeli ljudje drugačen odnos do njega. Najbrž bolj pravi.

Tudi tista zgodba o žganju, ki ga škrtla gospodinja nikakor ni dala iz rok in ga je imela skritega tako, da ga je zakopala v zemljo, je razvedrila že tako prijeten obisk. Jaka ne bi bil Jaka, če ji žaganja z zvijačo ne bi izplel, da sta ga potem s prijateljem dala na zob.

Seveda pa je Jaka tudi skrbel za divjad in užival v naravi kakor vsak član zelene bratovščine. In v zadnjem času mu je hudo za psom, ki je zbolel in ga je moral dati stran. Pa še tu Jaka ne bi bil Jaka, če ne bi natrosil okoli, da je dal psa v policijsko šolo.

Jaka ima tudi rad svoj dom in je skrben gospodar. Tudi v službi, dokler ni šel v pokoj, so ga poznali kot dobrega delavca. To priča kar sedemkratni naziv udarnika, kakor so včasih imenovali boljšega delavca. Delal je po deloviških povsod po Jugoslaviji in od vsepovsod prinesel kakšno zanimivo zgodbo in nezgodo.

Seveda ima zelo rad svojo ženo Ano, "čedalje rajši", pravi sam in zato je najbrž tak tudi recept za dolgo življenje, katerega je izdal Filipu Vrabiču.

"Ženske pri miru pusti in svoje se drži, pa boš dolgo živel." ■

M.K.

Velikonočno pokaenje v Gaberkah

Praznik Velike noči ni slučajno prav v pomladnem letnem času. Narava se po zimskem spanju začenja prebujati, drevesa in grmovja začenjajo brsteti, pojavi se prvo pomladansko cvetje. Povsod nastaja novo življenje. Ptice začno glasno peti, dan je vedno daljši in toplejši. Vse to dogajanje v naravi pa ima močan vpliv tudi na nas ljudi, zato ne čudi, da praznovanje pomladi sega že v začetke človeštva.

Že davno pred nastopom krščanstva je naše ljudstvo v aprilu slavilo zmago dobrih - poletnih duhov nad zimskimi demoni. V krščanstvu so se ta slavja sicer preoblikovala, a ohranila so dediščino starodavnih običajev. Tako je še danes v velikonočnih

"Drajev Jaka".

Foto: Dejan Tonkli

Prizorišče pokaenja je bilo ob gaberški cerkvi.

Foto: Valentina Verhovnik

praznovanjih vrsta poganskih prvin. Ta praznik so skozi stoletja praznovali na različne načine. V tradicijah mnogih narodov lahko najdemo osnovno misel praznovanja ne glede na versko pripadnost: Velika noč je praznik nastajanja novega življenja!

Velika noč je v večstoletnem praznovanju v slovenski tradiciji prinesla tudi več običajev, ki jih ponekod izvajajo danes. Eden izmed takih običajev je velikonočno pokanje s karbidom. Tega organiziramo in izvajamo tudi mladinci iz Gaberk in sicer že več let na velikonočno soboto in nedeljo na Špitalovem travniku pri cerkvi sv. Urha v Gaberkah. O natančnih pripravah in izvedbi običaja ste lahko prebrali v enem izmed lanskih Listov (Št. 4), zato se letos ne misliva spuščati v podrobnosti. Velikonočno pokanje je prva večja prireditev v letu, ki jo organiziramo mladinci in zato nekakšna preizkušnja za nas. Zavedati se je treba, da je delo v društvu prostovoljno in neplačano, zahteva pa veliko dela in žrtvovanja prostega časa. Aktivni v društvu so zato navadno samo tisti, ki jih družijo želja po medsebojnem druženju, zavezanost k ohranjanju običajev... Pri tem smo bolj aktivni starejši člani, predvsem tisti, ki so bili pobudniki ustanovitve tega društva leta 1997. Mladi med 16 in 20 let se sicer vključujejo v društvo, vendar jim manjka prave zavzetosti, ki pa je na srečo še vedno zelo močno prisotna pri nekaterih pionirjih tega društva in nekaterih mlajših posameznikih. Ta pa društvu tudi omogoča, da aktivnosti brez na zunaj vidnih problemov še vedno tečejo. Za uspešno nadaljevanje delovanja društva bo potrebno mlajše člane na nek, za zdaj še neznan način motivirati. Problem je v tem, da vidijo mladi danes smisel v drugih, modernih stvareh. Vse večja usmerjenost družbe v materializem, pehanje za čim večjim zaslužkom s čim manj dela se pozna tudi pri mladih generacijah. Mladim je težko delati "zastonj" in nič se ne bi zmotila, če rečeva, da so prenekateri med njimi malo preveč "razvajeni". Nekaterim celo starši branijo preveliko udejstvovanje v društvu, češ da tako nimajo nič od tega. Poleg tega šolski sistem nalaga vedno več učenja in marsikdo je velikonočne praznike izkoristil za učenje. Problem je tudi odhajanje mladincev na študij v Ljubljano ali Maribor. Tam si pridobijo nove prijatelje, začno jih zanimati druge stvari in tako se sčasoma odtujijo od domače vasi. Kljub temu pa se je velikonočno pokanje slišalo daleč naokrog. Fantje so polnili in prižigali bojlerje ter s tem naznanjali čas praznovanja prihoda pomladi in veselja ob prebujajoči se naravi. ■

Zdenka Mazej, Aleksander Grudnik

ŠE ENKRAT "TURIZEM IN LASTNA GLAVA" Znova odlični šolarji iz Topolšice

V prejšnji številki smo par vrstic namenili projektu Turizmu pomaga lastna glava in raziskovalni nalogi Bili so in ostali veliki ljudje, ki so jo s podnaslovom In mi smo njihov spomin pripravili otroci šole Topolšica pod vodstvom Jane Kovič. Otroci so svojo nalogo opravili odlično, saj so pozlatili svoje delo.

Enak uspeh so doživeli na državnem prvenstvu, za katerega je sicer sprva kazalo, da se ga ne bodo udeležili. Ampak spremembe

okrog kraja državnega tekmovanja (prvotno je bilo tekmovanje predvideno v Žalcu, potem pa je bilo na Vranskem) in pa zadostno število točk so narekovali udeležbo tudi šolarjev iz Topolšice. Na tekmovanju so se predstavili kot najmlajša skupina. Med štirinajstimi tekmovalnimi šolami in eno izven konkurence so bili znova nagrajeni z zlatom. Poleg njih je bilo še enajst zlatih in dve

Foto: Arhiv

srebrni. Petčlanska komisija je ocenjevala posamezne dele projekta: to je naloga, odrska izvedba in razstava ter najboljši igralec in tu so se posebej izkazale šole Šempeter, Naklo in Celje. Otroci so bili seveda presrečni, zadovoljna pa je tudi mentorica, saj je vse skupaj od ideje do projekta in izvedbe s tem zares dobilo zaokroženo podobo. Scenarij, ki je ravno tako delo Jane Kovič, bo po neuradnih informacijah še kje uporabljen. ■

M.K.

Praznovanje in delovna akcija v Skornem

V prejšnji številki Lista smo pisali o tem, da ima TD Skorno novo vodstvo. Tokrat pa lahko že poročamo o prvih večjih nalogah iz njihovega letošnjega programa, ki so jih realizirali.

Kot je že tradicionalno, so tudi letos združili praznovanje dneva žena in materinskega dneva in prireditev umestili med oba datum, saj je to čas, ko si še zvečer lahko utrgajo kako urico zase, kar je med letom zaradi obilice dela vedno težje.

Morda bi se komu zazdelo, da taka prireditev ni potrebna, pa bi si hitro premislil, ko bi videl vesele in nasmejane obraze, včasih pa tudi solzne oči vseh tistih, ki jim je prireditev namenjena. Ob tem ne gre prezreti niti številnih ur, ki jih za priprave porabijo nastopajoči otroci in njihovi neumorni mentorici Nataša Skornšek in Vera Pirečnik.

Prireditev je za kraj pomembna, saj zbližuje krajanje, in upati je, da bodo to tradicijo ohranjali še naprej.

Kot po mnogih krajih naše občine in domovine tudi v Skornem že več let zapovrstjo organizirajo očiščevalne akcije. Letošnje, ki je bila v začetku aprila, se je udeležilo veliko število, skoraj 20 kraja-

nov. Kot nam je povedala Maša Stropnik, predsednica TD, so temeljito očistili poti in razna odlagališča po gozdovih. Lotili pa so se tudi smetišč v neposredni bližini stanovanjskih hiš, saj je nekaterim še vedno vseeno, če svoje smeti odmetavajo na sosedov prag. Kakšen je naš odnos do narave, pa priča dogodek, ki se je pripetil, ko so čistili v Penku. V vreči za smeti so našli še napol živega kozlička, ki so mu morali milostno skrajšati muke. Vsak komentar k temu bi bil odveč! ■

Marija Lebar

Pobiranje jajc v Gaberkah

Po stari šegi gredo "ledik" fantje na Florjanovo zvečer po vasi od hiše do hiše pobirati kokošja jajca, ki jih dekleta skrijejo v okolici svojih hiš. Vso pot se veselijo in prepevajo ob spremljavi harmonike ter iščejo skrita jajca. Pri nekaterih hišah pa se gospodinje posebej potrudijo in pripravijo pravo pojedino, ki se nam po dolgotrajni hoji in ubranem petju zelo prileže.

V Gaberkah je na voljo še veliko postavnih ledik fantov. Foto: Valentina Verhovnik

V Gaberkah se povprečna starost "ledik in fraj" fantov hitro povečuje. Eden izmed vzrokov je v tem, da si danes ljudje šele proti tridesetim letom ustvarjamo skupna gnezdeca. Že lani sva v enem izmed člankov opozorila na to, da se v vasi "starejši" fantje kar nočejo ločiti od samskega stanu, zato tudi že dolgo ni bilo nobene fantovščine. Pri tem pa naj omenim, da sta se od lanske pomladi dva fanta le odločila poskrbeti za naraščaj in splesti skupno gnezdece z izbrankama iz domače vasi. Včasih je bila poroka obvezna, da so pari sploh lahko začeli živeti skupaj, danes pa je moderno živeti skupaj "na koruzi". In če ni poroke in s tem ohceti, tudi fantovščina odpade. Fanta, ki jima zdaj lahko rečemo že "zrela moža", sta letos zato manjkala pri pobiranju jajc. Kljub temu pa še veliko fantov, primernih za ta običaj ni upadlo, saj se nam je letos pridružilo pet novih članov. Ta večer si bodo še dolgo zapomnili, saj so okusili krst na svoji tazadnji, poleg tega pa so celo noč morali nositi koše z jajci.

Običaj bomo ohranjali tudi v prihodnje, gospodinjam pa želimo, da bi jim kokoške pridno nesle jajca.

Pa še naš pozdrav: ko ko ko ko ko... ■

Aleksander Grudnik, Zdenka Mazej

MLADI RAZISKOVALCI ŠALEŠKE DOLINE Ob dvajseti obletnici uspešnega delovanja

Zaključna prireditev ob okrogli, dvajseti obletnici delovanja gibanja mladi raziskovalci je bila 8. maja v hotelu Paka v Velenju. Ob tej priložnosti so številni prisotni iskreno in glasno zaploskali mladim, ki sodelujejo v projektu Mladi raziskovalci za razvoj Šaleške doline. V teh dvajsetih letih je v gibanju sodelovalo kar 1426 mladih in s pomočjo 637 mentorjev izdelalo 688 nalog.

V letošnjem je sodelovalo 54 osnovnošolcev in pripravilo 30 nalog, 50 dijakov srednjih šol jih je pripravilo 26, v gibanje pa se je vključil tudi en študent.

Naloge so ocenjevali in nagrajevali recenzorji, ki so nagradili 13 osnovnošolskih in 12 srednješolskih, nagrajen pa je bil tudi študent. Štiri naloge osnovnošolcev so jo odnesle s prvo nagrado, od tega kar tri s iz OŠ Bratov Letonje Šmartno ob Paki in ena iz OŠ Gorica iz Velenja, med srednješolskimi nalogami pa ni bilo najvišjih priznanj. Omeniti velja najvišje ocenjene naloge in njihove avtorje. Gremo zvečer ven?! se je spraševala Ana Mevc iz OŠ Livade pod mentorstvom Branke Mestnik. Anja Zajamšek iz OŠ bratov Letonje je spoznavala svet starejših v nalogi Spoznavajmo svet babic in dedkov, usmerjala jo je Marija Vodovnik. Čar pisma je najbrž nostalgичno obravnavala Katja Malbašič, pomagala ji je Sandra Omladič, v Barvah - fenomenu narave pa sta se predstavili Tina Primožič in Maruša Tamše, mentorica jima je bila Damjana Paulič.

Tudi osnovnošolci naših dveh šol so sodelovali in izdelali osem nalog med katerimi sta bili dve s področja družboslovnih in humanističnih ved nagrajeni s tretjim mestom.

Dunja Tinauer in Marijana Lakič sta s svojo nalogo, v kateri sta pod mentorstvom Borisa Plambergerja raziskovali odnose med ljudmi, dosegli tretje mesto, enako se je uvrstila s svojo nalogo Kako ljudje v Občini Šoštanj skrbijo za svoje zdravje Lucija Rožič, ki ji je pomagala Jelka Peterlin.

Na slovesnosti je zbrane nagovoril župan Mestne občine Velenje Srečko Meh in ugotovil, da daje gibanje dolini poseben pečat. Občino Šoštanj je zastopal podžupan Štefan Szabo, njegovemu mnenju pa se je pridružil še župan Občine Šmartno ob Paki Alojz Podgoršek. Gibanje Mladi raziskovalci za razvoj Šaleške doline namreč podpirajo vse tri občine.

Slovesnost ne bi bila takšna, kot je bila, če ne bi bil predsednik programskega sveta Franc Avberšek na oder povabil tudi nekatere, ki so v gibanju že od začetka ali na nek način vpeti vanj, to so mag. Drago Šulek, mag. Albin Vrabčič, Igor Razbornik, Dušan Dolinar in Irena Piliš, izpostavil pa je tudi vlogo Šolskega centra Velenje, ki je vseskozi središče gibanja. Mag. Emil Štrbenk v vlogi strokovnega ocenjevalca nalog je bil pripravljen vsem raziskovalcem podariti stodontno plačilo in pozval starše, naj bodo ponosni na svoje otroke.

Ob zaključku 20. srečanja mladi raziskovalec, je bil izdelan tudi Zbornik, v katerem so predstavljeni sodelujoči, naloge in mentorji, v uvodnih besedah pa sta mlade pozdravila Franc Avberšek in Ivan Kotnik. ■

Prvomajsko kresovanje v Gaberkah

Kresovanje je bilo včasih povezano predvsem s kresno nočjo. "O kresi se dan obesi!" je stara ljudska modrost in za kresno noč velja, da je najkrajša noč v letu, ko se naokoli podijo čaravnice in noč, ko se ljudje lahko pogovarjajo z živalmi in celo z nadnaravnimi bitji.

Danes kresove zakurimo ob praznovanjih različnih praznikov. Tako nekateri kurijo kres med velikonočnimi prazniki, drugi tako praznujejo različne državne praznike, med katere spada tudi 1. maj, praznik dela. Noči v začetku maja so navadno še hladne, zato prijetna toplota, ki veje iz kresa pogreje še tako zmrzljivo dušo. Ko pa lahko zraven še zaplešete, se okrepčate z dobro hrano in pijačo ter kramljate v prijetni družbi, potem ste verjetno zašli na prizorišče kresovanja v Gaberkah. Mladinci smo namreč tudi letos kot že nekaj let priredili kresovanje na predvečer prvega maja. V goste smo povabili simpatične Navihanke, ki so z zelo pestrim repertoarjem in energijo navduševale množico obiskovalcev. Obisk je bil res velik in mladinci smo zato imeli zelo veliko dela, da smo vsem ustregli. K takemu obisku je verjetno pripomogla topla noč ter pozitivne izkušnje obiskovalcev kresovanja iz prejšnjih let. Mladinci že nekaj let delovno preživljamo predvečer 1. maja, dan za tem ter nekaj dni in noči pred njim. V tem času fantje pobere-

Tudi mlajši so jih radovedno opazovali.

Foto: Aleksander Grudnik

Ogenj je že od nekdaj nekaj nedotakljivega.

Foto: Aleksander Grudnik

mo in zvozimo na kres ogromno odpadnega lesa, predvsem gozdnega vejevja iz posek. Delo se zavleče pozno v noč. Nikomur se ne mudi domov, saj nas pritegnejo pripovedovanja anekdot, ki so se nam pripetile v preteklosti, na takšnih in podobnih druženjih. Kres je dogorel, prizorišče je pospravljeno. Ostali pa so spomini in zadovoljstvo ob dejstvu, da kljub svoji mladosti mladinci uspemo prirediti veliko "žurko", kjer vse "štima" in so povečini vsi zadovoljni. Nekaj letne izkušnje nam pri tem pridejo zelo prav, prav tako pa podpora in pomoč sovaščanov pri organizaciji in sami izvedbi prireditve. Vsem se v imenu mladincev zahvaljujemo in upava tudi na prihodnje sodelovanje. ■

Zdenka Mazej, Aleksander Grudnik

Društvo prijateljev mladine

Zanimanje za izdelovanje rož iz krep papirja je bilo kar dobro. Ob proslavi za materinski dan, so šopki in venčki krasili oder. Ob tej priliki, je bila tudi razstava vezenin in kvačkanih prtov. Bil je kaj videti.

V mesecu aprilu pa je predsednica DPM Jolanda Sevčnikar povabila vrtnarja Toneta Klinca, da nam je natresel nekaj navodil za rast živih rožic. Med drugim nam je priporočil naj imamo rože radi in jih kdaj pobožamo. Veliko zanimivega smo slišale in ugotovile, da delamo marsikatero napako pri gojenju rož na balkonih in okenjskih policah. Bil je veliko vprašanj na katere nam je dal izčrpne odgovore.

Upamo, da to ni letos zadnje predavanje, da bomo povabili še kakšnega strokovnjaka. Saj je v kraju kar dosti zanimanja. Hvala organizatorkam DPM Lokovica. ■

Štefka Strožič

Kako najbolje pomagati

Prejšnji mesec je društvo HOSPIC v prenovljeni dvorani doma v Florjanu priredilo predavanje o spremljanju težkih bolnikov za njihove svojce in tudi ostale, ki bi želeli pomagati.

Društvo Hospic je bilo ustanovljeno pred 7 leti z namenom, da nudi podporo umirajočim in težkim bolnikom, še zlasti pa njihovim svojcem. V Velenju društvo deluje že 5 let.

Delo društva je predstavila članica Hospica ga Slavica Avberšek, sicer patronažna sestra. Povedala je, da označujemo zdravje kot popolno fizično, psihično in socialno blagostanje. O zdravju običajno ne razmišljamo, dokler ga ne izgubimo oziroma dokler ne zbolimo mi sami ali naši bližnji. Zlasti je težko, če je bolezen kronična ali celo ni pričakovati trajne ozdravitve. Večinoma so prizadeti starejši ljudje, redkeje mlajši ali otroci, a se dogaja tudi to. Po prvih dneh ali tednih, ko se morajo tako bolniki kot njihovi svojci soočiti z novim stanjem v družini, nastopi rutina in čestokrat

utrujenost. Oseba, ki neguje takega bolnika, ima tudi svoje potrebe in pravico do vsaj nekaj prostega časa in tukaj lahko priskočijo na pomoč člani društva. Ti so za pomoč težkim bolnikom dobro usposobljeni, saj opravijo za to potrebne tečaje oziroma izobraževanje.

Čestokrat pa se bolniki ali njihove družine zaprejo pred svetom in poskušajo novonastalo stanje skrivati iz nekakšne zadrege, sramežljivosti ali drugih razlogov. V tako družino ne silimo na obisk! Potrebno je, da neozdravljive bolezni in bližajočo se smrt obravnavamo kot normalen del življenja in ne da so to še vedno tabuji. K nelagodnemu počutju bolnih in njihovih svojcev pa velikokrat pripomorejo še nerazumevajoči in pretirano radovedni sosede.

Kot svojci, ki negujejo težko bolno osebo, se moramo prav tako naučiti obnašanja v novem položaju. Zavedati se moramo, da pretiran in lažen optimizem ni na mestu, saj nam bolnik, ki dobro ve, kako je z njim, ne bo verjel, in dosegli bomo ravno nasproten učinek. Če se nam bolnik ne odpre in o svoji bolezni ne želi govoriti, spoštujemo njegovo voljo. To velja tudi za druge stvari, kot je na primer hrana ali radio in podobno. Bolniku pomagamo samo toliko, kolikor je nujno, sicer pa ga spodbujamo, da čim več sodeluje in po svojih močeh opravi sam. To mu daje občutek samozavesti, ki je v takih primerih čestokrat zelo načeta. Pomembno je, da napredujemo v majhnih korakih in se skupaj veselimo že majhnih uspehov.

Nikakor ne smemo pristati na to, da bi nas bolnik nehote tiraniziral in iz nas napravil žrtev. Sicer so redki, pa vendar obstajajo primeri, ko se svojci svoje vloge žrtve tako oprimejo, da nega bolnika postane njihov življenjski smisel in tako zelo otežujejo bolniku zadnje slovo in smrt.

Težkega bolnika ali umirajočega moramo povprašati po njegovih zadnjih željah in morebitnih napotkih glede pogreba ter mu pomagati sestaviti življenjsko bilanco, da bodo zadnje ure in slovo lažji za vse.

Nekako si ne moremo predstavljati, da bi take težave zadele nas ali naše svojce. Če pa se to že zgodi, se lahko obrnemo po pomoč na društvo Hospic, kjer nam bodo radi pomagali.

Kot je za zaključek povedala predavateljica, smo tokrat govorili le o bolnikih in smo težko obdobje žalovanja po smrti svojcev pustili neobdelano - za kakšno drugo priložnost.

Na koncu je vse prisotne nagovoril še predsednik KS Skorno - Florjan dr. Valter Pirtovšek ter se zahvalil tako ge. Avberšek kot tudi udeležencem. Pripomnil je, da bi se podobna srečanja še lahko organizirala, če bo med krajani zanimanje za to. ■

Marija Lebar

Velikonočnica

Zimo imam rada, toda nekje na tisti nedoločljivi meji med zimo in pomladjo, ki jo je tako težko opredeliti, se me poloti nemir. V spomin si kličem vtise zadnjega srečanja in štejem dneve, ko bom izvedela: zopet cveti!

In takrat me nezadržno potegne na pot, na romanje, na vsakoletno snidenje z njo.

Če dobro premislim, za moje početje ni nobene razumske razlage. Marsikdo bi rekel, da se bi iz tistega suhega, nekoristnega koščka zemlje v Slomškovi domači Ponikvi dalo narediti kaj bolj koristnega, kot pa je s plastično vrvo ograjenih nekaj deset kvadratnih metrov grmičevja z eno samo smreko, suho travo in nekaj vijoličastimi cvetovi. Meni pa se zdi lepo, da smo se ljudje ven-

Foto: Zdravko Kočevar

darle ovedli, da smo samo del narave, del nekega krogotoka, neke sestavljanke in ko iz površja zemlje izgine živo bitje, smo prikrajšani mi vsi.

Tako smo še pravi čas zavarovali cvetlico, o kateri vam pripovedujem. V Sloveniji so znana tri nahajališča oziroma ostanki njenih rastišč. Ker smo s kultiviranjem spremenili njena rastišča v donosnejša zemljišča, je postala zelo redka. In kar je redko, je iskano, je vredno, da bi imeli, zato smo jo trgali, ruvali, nosili domov, jo hoteli imeti samo zase. Ona pa, trmoglava kot je, noče rasti v naši "fini" zemlji. Največje vrednote se rodijo iz trpljenja, najlepše cvetlice cveto v puščavi. Zato velikonočnica uspeva le tam, kjer diši po suhi zemlji, po kamenju, komaj pokritem s prstjo, po bornem grmičju, po daljni stepi. Kajti botaniki so ugotovili, da je naša velikonočnica v resnici doma v stepah na vzhodu, od koder smo baje prišli tudi mi. Morda nam je tudi zaradi tega tako draga.

Botanično (po mojem laičnem znanju) jo uvrščajo med kosmatince ali pulsatile in nekaj njenih sorodnikov najdemo tudi v Alpah. Na daleč jo po barvi težko ločimo od podleska, ki tudi cveti v tem času in na tem rastišču. Ko se ji približamo, šele opazimo, kako posebna je. Sicer ne diši, a njeni vijolični cvetni listi, ki obkrožajo živo rumene prašnike, so oviti kot v praznično srajčko v rahel splet odlakanih vejic, ki rodu dajejo ime. Vse skupaj je videti zares krhko.

Na svojo pot se podam najraje v času, ko ni na rastišču nobenih obiskovalcev in tako je ta prelepi košček naše zemlje nekaj časa samo moj. Niti ne fotografiram ga več, saj ga nosim v spominu vse leto. In slika mi ne daje tega, kar si lahko prikličem v spominu kadar koli: vonj po suhi travi, po prebujajoči se pomladi, po prazničnem soncu.

Pred kratkim smo obeležili svetovni dan voda in tudi svetovni dan Zemlje. Ta edinstvena cvetka se ima za svoj obstoj zahvaliti obema, tako vodi, ki jo poji, kot zemlji, ki jo hrani. Mar ji nismo tudi mi tako zelo podobni? ■

Marija Lebar

Lokovica se predstavi

Vsak kraj ima svoje značilnosti, tako naravne kot tudi kulturne. V Lokovici dobro skrbimo za kulturo, kar smo 15. maja, na prireditvi Lokovica se predstavi, tudi dokazali.

Ob dokaj polni dvorani kulturnega doma v Šoštanjju sta zapela moški in ženski pevski zbor Lokovica, pod vodstvom g. Zdravka Zupančiča oz. ge. Simone Strahovnik. Prepevali so predvsem o pomladi in o ljubezni, na koncu prireditve pa so zapeli vsi skupaj. Za dvig temperature v dvorani so poskrbele Mlade Lokovičanke, katerim bi se v plesni točki zagotovo rad pridružil tudi kakšen gledalec. Če so moški uživali ob plesu pa sta za žensko veselje zagotovo poskrbela Jure in Klemen, ko sta raztegnila meh na svoji "frajtonerici." Vsaka na svojem instrumentu, so zaigrale tudi: Lucija na klavirsko harmoniko, Špela na flavto in Katka na klavir. Dobro smo v skeču, v katerem sta nastopila Tara in Jure, izvedeli, kako je, če dedek ne zna pripovedovati pravljic. V drugem skeču sta Marko in Kristijan odigrala očeta in hčer. Glavna tema je bil hčerini izvoljenec, ki je bil direktor. Šele ob koncu smo izvedeli, da je šlo za direktorja njenega srca. Kakorkoli, fanta sta se odlično odrezala. Vsi pa smo onemeli, ko je dvorano napolnil čudoviti glas Darje, naše solopevke. V kraju imamo veliko talentiranih ljudi, žal pa se zaradi številnih drugih obveznosti prireditve vsi niso mogli udeležiti. Vseeno upam, da smo v dobri uri in pol, kolikor je trajala prireditev dokazali, kako radi imamo v Lokovici petje in ples, in kako radi se skupaj zabavamo in nasmejemo. ■

Melita Hudej

Ura teče vse doreče

V Šoštanjju pa čas teče... Tudi zaradi obnovljene ure, ki krasi nekdanjo trško hišo, zdajšnje prostore Društva upokojencev Šoštanj. Tisti, ki so senzibilni na zvoke iz svojega okolja, ki presežejo hrup motorja in vrvenje s ceste, so takoj zaznali spremembo v svojem okolju. "Poglej saj gre" je bilo slišati mnoge vzklike, pa ura seveda ni nikamor šla.

Mojster...

Foto: Dejan Tonkli

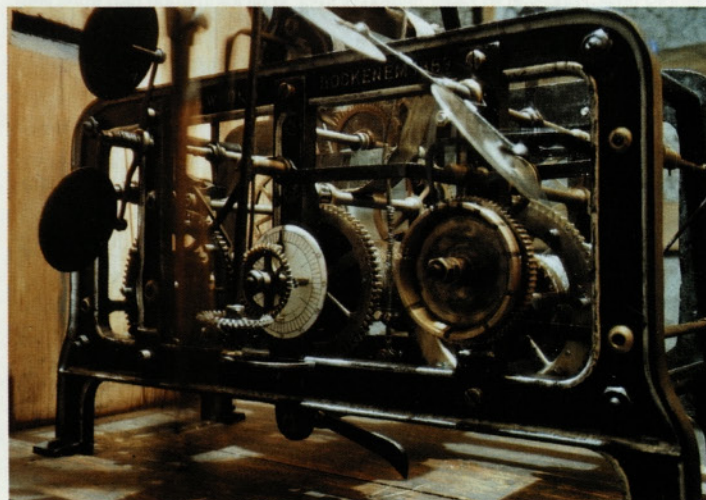
Samo tisto znano tiktakanje in bitje, se je spet oglasilo in nekako pomirjajoče leglo nad Šoštanj. "No, saj bo....kot, da bi bila stara ura garancija za nek mir in stabilnost, ki ga današnji čas hitrih sprememb in posodobitev vedno znova poruši.

Ura torej veselo tiktaka in gotovo se boste spomnili obljube predsednika Društva upokojencev Šoštanj, g. Leopolda Kušarja, ki jo je dal ob nastopu mandata. Da bo skušal spraviti mestno uro v pogon. Vedelo se je, da išče strokovnjaka, ki bo poznal to staro urino drobovje in spravil v red mehanizme, ki nosijo častljivo letnico 1889. In, kot se ponavadi vedno izkaže, je našel poznavalca kar doma, v domačem Šoštanjju.

Gospod Vinko Pejovnik je urar, upokojeni sicer, pa mu ravno to daje tudi potrebne reference, da se je popravila ure lotil z ljubeznijo in potrebno spretnostjo. Pravi, da je bila to celo njegova dolgoletna želja, ki se je ob tem, ko je uro generalno pregledal in prvi zaslišal zvoke njenega tik-taka, realizirala v vsej svoji obliki. Ob tem mu je lice kar zasijalo, ko je govoril o posebnosti te ure, tako imenovani Grahamovi zapreki, ki zagotavlja zelo natančen hod in dolgo delovanje. Kot zanimivost je Pejovnik navedel še letnico na velikem zvonu, ki oznanja polno uro in sega v šestnajsto stoletje. Z navdušenjem pa je govoril tudi o utežeh, ki jih je natančno stehal in tehtal dve 47 kg, ena pa 32 kg ter o tem, kako se je lotil počenega ogrodja mehanizma. Glede na Pejovnikov odziv bi lahko sklepali, da je razmerje urar do ure, razmerje kuharja do svoje specialitete. Zato bi po njegovem mnenju bilo tudi škoda karkoli posodabljati na tej uri. Res, da jo je potrebno navijati vsak dan, kar ne bi bilo potrebno če bi bila ura nameščena v kak stolp, ampak električnega navijanja mojster vseeno ne bi priporočil.

"Pejovnik že ve", se strinja Leopold Kušar, pobudnik te prenove, ki gre pri realizaciji svojih obljub dalje in ima v načrtu tudi fasado te hiše in seveda streho, da bo vse skupaj dobilo pravo podobo. V veselje mu je bilo sodelovanje z g. Pejovnikom, ki se je sicer urarstva izučil pri mojstru Aleksandru Gaterju, upokojil pa se je v Termoelektrarni Šoštanj. Da pa je g. Vinko naravnat po uri, pa kaže zbirka ur, ki jo ima doma. Ura, ki je po dolgih letih 23. 5. prvič spet odbila četrtno, polovico, tričetrt in polno uro, je prijetno pobožala ušesa mnogih, ki so se še pred kratkim nostalgčno ozirali v mirujoče kazalce in tiho uro na mestni hiši. ■

Milojka Kompelj

... in mojstrovina.

Foto: Dejan Tonkli

Kajuhovci skozi čas 1903-2003

Vsak trenutek je lahko nov začetek

Za nami je prvih sto let. In spet smo na začetku. Vsak konec je hkrati začetek novega, upajmo, še boljšega. Čeprav težko verjamemo, da se nam in naši šoli lahko zgodi še kaj novega, lepšega, česar v teh sto letih še nismo doživeli. Pisateljica zgodovina je napisala dolg roman z mnogimi osebami in zapletenimi dogodki. Nekaterim je namenila srečno usodo, drugim ne. Nekateri dogodki so hitreje utonili v pozabo, drugi so ostali zapisani v starih kronikah in v srcih ljudi. Vstopimo zdaj skozi stara šolska vrata in se sprehodimo po stoletni šoli, preden jo porušijo.

1903 je nemško šolsko združenje Schulverein zgradilo šolsko stavbo, ki je nosila ime Deutche Privat Volksschulle - Nemška privatna šola. Pouk je v njej potekal le v nemškem jeziku, šola pa je imela samo en razred. Kasneje so pridružili še dva razreda, a so morali šolo zato dozidati.

Po 1. svetovni vojni je deželna vlada to šolo ukinila, ker so z odlokom narodne vlade SHS na vseh ljudskih in meščanskih šolah uvedli učni jezik slovenščino. Učenci so se šolali v slovenski ljudski šoli (današnja šola Bibe Roecka), v zgradbi naše šole pa je bila takrat poljska bolnišnica.

Leta 1920 je postala meščanska šola, ravnateljsko mesto pa je zasedel Franc Hribernik. 33 učencev, ki so zaključili pet razredov ljudske šole, so sprejeli v prvi razred meščanske šole. Učni jezik je bil slovenski. V naslednjih letih so ustanovili še drugi, tretji in četrti razred. Po končnih izpitih so absolventi meščanske šole lahko nadaljevali šolanje na višji gimnaziji in na strokovnih šolah.

1928 je mestna občina to zgradbo odkupila in jo obnovila. Šola je imela tedaj štiri učilnice, učno sobo za fiziko, risalnico, delavnico, kabinet za učila, ravnateljevo pisarno, posvetovalnico ter stanovanje za hišnico.

IZ ŠOLSKE KRONIKE

Ker se je poročil kralj Aleksander I., ni bilo pouka 7., 8. in 9. junija 1922.

Leta 1926 je bila v Šoštanju velika poplava, saj je Paka prestopila bregove zaradi deževja. Učenci nekaj časa niso imeli pouka.

1931. leta je bil določen šolski okoliš meščanske šole v Šoštanju: Šoštanj in okolica, Velenje, Škale, Št. Janž, Št. Ilj, Topolšica in Št. Florjan.

Leta 1929 je šolski zakon uvedel splošno ter obvezno osemletno osnovno šolo. Pouk ni bil več ločen po spolu. Telesna kazen je bila z zakonom prepovedana. Uvedli so tudi takšne ocene, kot so še danes.

Leta 1935 je dobila šola naziv Državna meščanska šola Mihaela Vošnjaka v Šoštanju. Med tem časom je bila še dvakrat dozidana.

Aprila 1941 so Nemci odpustili vse slovenske učitelje in šolo preimenovali v Hauptschule. Poučevati so začeli nemški učitelji, ki pa kljub trudu niso imeli veliko uspeha pri ponemčevanju. Slovenski učenci niso hoteli sodelovati pri pouku v nemškem jeziku, čeprav so znali, in tudi med odmori se niso hoteli pogovarjati nemško. Šolo so večkrat zasedli vojaki, leta 1944 pa so zaradi pogostih partizanskih napadov na Šoštanj zgradili v okolici bunkerje. Na šoli so veliko oken zazidali ali jih spremenili v srelne line.

Po vojni je bila v Šoštanju nižja srednja šola, ki se je kasneje imenovala Nižja gimnazija Šoštanj oz. Državna gimnazija Šoštanj. Šolsko poslopje so morali po vojni obnoviti. Šolski okoliš je obsegal celo Šaleško dolino. Eden izmed dijakov nižje gimnazije je bil tudi dr. Matjaž Kmecl.

Po letu 1952 se je podoba šolske zgradbe začela spreminjati. Dobila je prizidek s tremi novimi učilnicami v pritličju. Med gradnjo je bila okolica šole skoraj neprehodna. V kroniki je zapisano, da je moral ravnatelj v pisarno lesti po lestvi.

Septembra 1957 sta se v Šoštanju združili nižja gimnazija in in osnovna šola z nižjimi razredi v enotno osemletko. Pouk je potekal v zgradbah obeh bivših samostojnih šol. Na naši je potekal pouk za predmetno stopnjo, na sosednji pa za nižje razrede.

Leta 1958 so ustanovili dve popolni samostojni osnovni šoli: I. osnovno šolo na

Koroški cesti in II. osnovno šolo na Kajuhovi cesti.

IZ ŠOLSKE KRONIKE

1. septembra 1961. leta je bil sestanek učiteljskega zbora na dvorišču šole, ker prostori še niso bili očiščeni.

Zaradi pomanjkanja učilnic je potekal pouk od 1. do 6. razreda v dveh izmenah, 7. in 8. razred pa sta ga imela le v dopoldanskem času.

1. 1. 1962. leta je bila k naši šoli priključena OŠ Topolšica. Tri leta kasneje pa se je pridružila še OŠ Zavodnje.

Istega leta je šolska stavba pridobila še več učilnic, predavalnico za fiziko in kemijo, glasbeno sobo, štiri kabinete, dva široka hodnika z garderobnimi omarami, nove sanitarije ter dve stanovanji: za ravnatelja in za hišnika. Učenci so spomladi 1966 začeli urejati šolsko okolico. Več let je trajalo, da je dvorišče z zelenicami in igriščem dobilo današnjo podobo.

Takratni ravnatelj gospod Karel Kordeš je s posebno ljubeznijo s sodelavci zbiral gradivo za Kajuhovo spominsko sobo. 22. februarja 1968, ob obletnici Kajuhove smrti, je bila spominska soba svečano odprta. Ob tem dogodku se je šola preimenovala v Osnovno šolo Karla Destovnika Kajuha Šoštanj.

22. februarja 1969 je bila na šoli prva razstava risb učencev slovenskih šol, imenovana Likovni svet otrok. Zamisel sta realizirala ravnatelj Karel Kordeš in likovna pedagoginja Majda Lesničar. Letos tudi ta razstava praznuje častljiv jubilej: 35-letnico.

Dokončno podobo je šola dobila v letih 1976 do 1978, ko so s samopriskom dogradili telovadnico z veznim hodnikom, hranilnico in temnico. Čelno steno telovadnice so poslokali učenci sami.

Občina Velenje je leta 1978 šoli podelila Kajuhovo nagrado za uspešno in bogato delo. Tega leta so tudi zaključili z urejanjem podstrešnih prostorov, kjer je šola pridobila knjižnico s čitalnico, večnamenski prostor ter pisarne.

Krajevna skupnost Šoštanj je leta 1980 šoli podelila grb mesta Šoštanj, priznanje za uspešno delo.

Leta 1983 je šola prejela za dolgoletno bogato dejavnost v korist likovne vzgoje največjo takratno republiško priznanje: Žagarjevo priznanje.

V šol. letu 1988/87 so prenovili šolsko kuhinjo in zgradili nove garderobe.

IZ ŠOLSKE KRONIKE

V zimskih počitnicah 1988. leta so na šolo povabili rojaka g. Matjaža Kmecla, ki je v spominsko knjigo zapisal: "Bolj ko je človek star, rajši se vrača v svojo nekdano šolo. Še zmeraj je lepa. Pogovor o slovenski sedanjosti in prihodnosti, ki smo ga danes skupaj ubesedili, pa je tu, v prostoru Kajuhovega spomina, ki je urejen, pristen in človeški. Hvala za povabilo in dobre želje!"

Leta 1989 je ravnatelj Karel Kordeš prejel Žagarjevo nagrado, najvišje republiško priznanje, za vidne dosežke pri delu osnovne šole Karla Destovnika Kajuha v Šoštanju, za njen razvoj in povezovanje z okoljem, zlasti pa za vodenje in organiziranje vsakoletne republiške razstave Likovni svet otrok.

IZ ŠOLSKE KRONIKE

Ob srebrnem jubileju razstave LSO so povedali:

dr. Helena Berce - Golob, predsednica srtokovne komisije:

"Ogromno dobrih stvaritev je tudi na letošnji razstavi. Naša likovna vzgoja je med najboljšimi na svetu. Jasno, zakaj. Ne izhajamo iz likovnega motiva in ni v ospredju likovna tehnika, ampak likovni problem."

Slavko Gaber, republiški minister za šolstvo in šport:

"Risbe mladih ustvarjalcev kažejo, da se ob klasičnih učnih stvarih v šoli razvijata pestrost in barvitost. In prav taka je sodobna šola, v kateri prihaja do izraza tudi vzgojni trenutek. Novi slikarji so pri nas doma. Akcija je vredno podpreti iz več razlogov. Bomo videli, kakšne okvirje si bo lahko naredila v prihodnje. Vsekakor si

priznanje za trud zasluži tudi šola."

Emil Prah, ravnatelj OŠ Karla Destovnika Kajuha Šoštanj:

"Razstava je dosegla svoj pomen in nanem tako v strokovnem kot v povezovalnem smislu (še posebej velja opozoriti na zelo bogat arhiv). Mi bi se radi z njo uvrstili v širši slovenski prostor. Prav bi bilo, da bi državljani Slovenije in še kdo poznali Šoštanj ne samo po onesnaženosti, ampak tudi po razstavi LSO. Znotraj občine bi občani morali znati ceniti dejstvo, da takih prireditev v dolini ni veliko."

30. septembra 1999 je šola prejela priznanje Občine Šoštanj.

Začeli smo sodelovati z avstrijsko šolo iz Deutschlandsberga.

Oktober 2001 je bila na šoli postavljena razstava starih dokumentov z naslovom Drobci zgodovine Šoštanja (1650-1998), katere avtor je bil g. Zvone Čebul.

Šolo so vodili:

od 1921 do 1941 Franc Hribernik,
julija in avgusta 1945 Stane Praprotnik,
septembra in oktobra 1945 Franc Hribernik,
od 1945 do 1949 Simona Dolar,
od 1949 do 1954 Jože Pihler,
od 1954 do 1955 Antonija Metelko,
od 1955 do 1957 Danijela Jovan,
od 1957 do 1966 Jože Kos,
od 1966 do 1991 Karel Kordeš,
od 1991 do 1997 Emil Prah,
od 1997 dalje Darko Menih.

Misli sedanjega ravnatelja Darka Meniha ob 100-letnici šole: "Vsi, ki smo jo nekoč obiskovali kot učenci ali delavci, se radi spominjamo trnutkov, preživetih v tej zgradbi. Skozi bogato zgodovino šole so tako učenci kot pedagogji in ravnateljji veliko pripomogli, da jo spoznajo v Sloveniji in izven nje. Prihajata nov osnovnošolski sistem izobraževanja in izgradnja nove šole. OŠ Karla Destovnika Kajuha bo resnično postala zgodovina na slikah in v knjigah. Želim in upam, da bo življenje in delo naše šole vedno vzorno in verodostojno predstavljeno našim zanamcem." ■

Povzeto po tematskem šolskem glasilu Kajuhovci skozi čas

.....

Na častljiv jubilej naše šole smo se učenci in delavci šole začeli pripravljati že na začetku šolskega leta. Tako so mnoge dejavnosti potekale vzporedno s poukom. Nastajalo je tematsko šolsko glasilu Kajuhovci skozi čas, v katerega lahko pokukate skozi odprta šolska vrata.. Najprej se lahko sprehodite po šolski preteklosti, stopite v sedanost in se na koncu odpeljete še v domišljijско prihodnost. Potovanje bo marsikomu obudilo spomine na šolska leta, mlajšim pa razkrilo, kako je bilo v šoli nekoč.

Trije osmošolci so se lotili tudi raziskovalne naloge z naslovom Kajuhovci včeraj, danes, kaj pa jutri? Prebrskali so marsikatero gradivo iz zgodovine naše šole in odkrivali pomembnejše dogodke v preteklosti. Ni pa v nalogi manjkalo tudi predlogov za prihodnost, kako po rušenju šole ohraniti živ spomin na preteklost. Pri likovni vzgoji so iz gline izdelovali miniaturne šolske tablice, na kakršne so včasih pisali učenci. Nastajali so plakati, ki so vabili na praznovanje 100-letnice šole, likovni in literarni izdelki na temo preteklost, sedanost in prihodnost šole. Učenci so s svojo domišljijo obarvali maketo nove šole, sestavljali prizorčke o šoli v daljni prihodnosti, ki je verjetno sploh ne bomo doživeli. Uprizarjali so tudi davno preteklost in se vživljali v drugačne šolske razmere pred sto leti, med vojno vihro in v obdobju socializma. Pri dedkih in babicah so se naučili, kakšne otroške igre so se včasih igrali, kako so peli in plesali. Vse leto so potekali tudi projekti: Zgodovina šole, Pomembni ljudje, ki so zaznamovali mesto Šoštanj, Šola nekoč in danes. Nastali so plakati: Zgodovina Šoštanja, Šolska prehrana nekoč ... Učenci in učitelji so zbirali najrazličnejše eksponate in pripravili razstavo, ki učence in obiskovalce spominja na preteklost šole. Razstavljeni so stari šolski dokumenti, učbeniki, knjige, učila, fotografije, šolske potrebščine, ročna dela učencev, priznanja, ki so jih učenci prejeli za različne dejavnosti, kronike,

albumi s fotografijami ... Pri tehnični vzgoji so iz lesa izdelali peresnice naših dedkov in babic. Na pogovor smo povabili mnoge nekdanje učence in učitelje, ki so nam zaupali marsikaj zanimivega iz njihovega življenja, povezanega s to šolo. Tudi smučarska skakalnica in skoki nekoč niso utonili v pozabo. Šesto- sedmo- in osmošolci so se pomerili na kvizo, kjer so pokazali, da dobro poznajo zgodovino šole, Šoštanja in še posebej Kajuha. V tednu, ko smo praznovali obletnico, pa so se vsi učenci odpravili na pohod po Trški poti, temeljito očistili šolo in njeno okolico ter organizirali nekaj športnih srečanj. Najbolj zavzeto pa so se na stoletnico šole pripravljali vsi nastopajoči (skoraj četrtina vseh učencev), saj smo v četrtek, 8. 5. 2003, vse aktivnosti zaključili s prireditvijo v kulturnem domu. Dopoldne so si jo lahko ogledali vsi učenci, popoldne pa še starši in gostje. Pester program nas je v uri in pol popeljal od leta 1903 preko druge svetovne vojne v

Foto: Dejan Tonkli

socializem ter v pestro sedanost, pukali pa smo lahko tudi, kakšno prihodnost si predstavljajo naši otroci. Novinarka in gospa šola sta nas v sproščenem pogovoru popeljali sto let nazaj. Pred gledalci je oživela stroga učiteljica, ki ni dopuščala nediscipline: Ko je bilo šolarski zvonce slišati, bog obvarji, da niso šolarji ino šolarice v klopih lesenih tiho stali. Odprle so se duri ino vstopili so šolmošter. Najprej so posebno molitev opravili. Nato so učenec rekli, da morajo šolarji pri pouku pokoj dati ino roke na hrbtu imeti ter le tedaj govoriti, ko jih kaj vprašajo. Če je kateri kaj napak storil, je moral v kotu na ostri koruzi klečati, v oslovski klopi sedeti ...

Bili smo priča dogodku med vojno, ko so nemški vojaki odpeljali slovensko in privedli strogo nemško učiteljico. Nasmejali smo se različnim skečem v razredu in obujali spomine na sprejem cicibanov v pionirsko organizacijo. Uživali smo ob petju in plesu in starih otroških igrah, z zanimanjem prisluhnili odlomkom iz intervjujev, še posebej pa nas je navdušil kuharski mojster, ki je po izvirnem receptu pripravil pico Nova šola. Pred mikrofonom so spregovorili še ravnatelj šole Darko Menih, državna sekretarka na Ministrstvu za šolstvo in šport Judita Kežman - Počkaj ter župan Občine Šoštanj Milan Kopušar. Vsi so med drugim izrekli tudi pohvalo in dobre želje za naprej. Našega slavlja se je udeležila tudi delegacija s pobratene šole v avstrijskem Deutschlandsbergu.

V predverju kulturnega doma so obiskovalci lahko dobili tematsko šolsko glasilu, si ogledali likovno razstavo ter se po končanem kulturnem programu prepričali, da so bile tudi v preteklosti jedi okusne in zanimive. ■

.....
Jožica Andrejč

Pred 100 leti so se odprla vrata naše šole. To je bil začetek bližajočega se konca. Kot da se je vse zgodilo v enem samem trenutku ...

Vsakdanji ritem življenja ni nikoli zamrl. Spemembe so si sledile zelo hitro. Prvotna podoba šole je izginila, pojavila se je nova, drugačna. Učenci so postali odrasli ljudje ...

Skozi čas so nastajale raznovrstne kombinacije. Nenavadne lepote so se dotikale naše duše. Porajale so se nove priložnosti. Stkala se je zelo pestra zgodovina šole.

Stavba, vsem prirasla k srcu, ima na svojih plečih že častljivo število let. Še se veseli vrišča in trušča, ki polnita dvorišče in šolske hodnike. Šibi se pred neizbežno resnico. Poslavlja se od fantov in deklet, ki se gnetejo pred njo in v učilnicah.

A vse to bo ostalo za nami. Reka življenja nas bo odnesla drugam. Tablica, pribita na zid, nas bo še nekaj časa opozarjala na resničnost nove šole. V mislih se bo večkrat vrtil film preteklosti.

Včeraj smo jo imeli, danes smo z njo, jutri je ne bo več. ■

Spoštovani, ...

Peresnica in računalno iz mojega prvega razreda; šilček, ki je starejši od mene; šolska torba iz višjih razredov osnovne šole; kreda, s katero je pisal po tabli še moj oče; mamina šolska kronika iz časov pred drugo svetovno vojno;... pa še bi lahko našteval. Zadnje mesece sem prenekateri dan brskal po podstrešju hiše ali pa po kotih stare drvarnice. Iskal sem svojo šolsko zgodovino in moram priznati, da sem užival slaherni trenutek. Ali res morajo biti obletnice motivacija, da začnemo premišljevat o naši preteklosti? Morali bi videti, s kakšnim veseljem in ponosom so prinašali otroci v šolo stare fotografije in razne šolske predmete svojih staršev, stricev in tet, dedkov in babic in nas spraševali, če jih poznamo!

Foto: Dejan Tonkli

Obletnice poudarjajo in ustvarjajo tradicijo ter odpirajo vrata v prihodnost - prihodnost naše šole pa je zgodovina, kot sem napisal v letošnji šolski publikaciji. Prav gotovo pa bo nekaj nepozabnega tudi današnji praznični dan, lahko bi mu rekli kar mozaik OŠ Karla Destovnika Kajuha, ki so ga sestavili učenci, njihovi starši, vsi zaposleni na šoli in številni sponzorji.

"Učitelj, ki svoje učence trinoško strahuje, je podoben toči, ki pobije mlado setev. Njegova setev ne obrodi dobrega sadu. Učitelj, ki svoje učence mehkuži in jim pušča vse po volji, je podoben mlačnemu jugu, ki prismoči drago cvetje, da ne da žlahtnega sadu." Tako je naročal Slomšek učiteljem in vzgojiteljem, kako mora biti vzgoja razumna in ne slepa. Kaj pa današnja šola in njena vzgoja ter izobraževanje? Enako kot šolsko znanje naj bi cenili tudi druge sposobnosti in ustvarjalnost. Učitelji prilagajajo vsebine, organizacijo in način poučevanja učencem, pri delu prepletajo različne metode in oblike. Poleg tega se trudijo, da bi konstruktivno sodelovali s starši in širšo okolico. Vzgojno delo je dobro načrtovano. Nacionalni kurikulum pa je vedno bolj vsebinsko odprt, ponuja nešteto možnosti in izvirnosti. Z uvajanjem devetletke vidim poslanstvo naše šole v tem, da bo otrok pridobil pozitiven odnos do učenja, spoznal svoja močna področja, ki jih bo pozneje lahko razvijal. Naučil naj bi se, da živeti pomeni živeti z drugimi, jih sprejemati, priznavati in spoštovati, kajti le s pomočjo drugih lahko rastemo.

Pozdravljam vse goste. Vesel pa sem, da so med nami tudi tisti, ki so soustvarjali zgodovino naše šole. ■

govor ravnateljca OŠ Karla Destovnika Kajuha Šoštanj, g. Darka Meniha, prof.

NA OSNOVNI ŠOLI BIBE RÖCKA JE PESTRO Pogovor z ravnateljico Zdenko Klanfer

Občani in tudi širša skupnost smo bolj ali manj seznanjeni s težavami naših dveh osnovnih šol in s projekti, ki nam obetajo odpravo le-teh. Predvsem nam je zdaj že več ali manj jasno, da se bomo poslovili od obeh, od tako imenovane "meščanske" šole, na katere mestu bo zrasla nova, pa tudi od šole Bibe

Röcka, katere korenine segajo že kar 116 let nazaj. Obe šoli že sedaj sodelujeta, vsi pa se zavedajo, da bo to sodelovanje postalo še tesnejše.

Ravnateljica Osnovne šole Bibe Röcka je od lanskega decembra gospa Zdenka Klanfer. Njeno novo delovno mesto je na nek način zaokrožilo osemnajst let pedagoškega dela na tej šoli, kjer je poučevala kot profesorica angleškega jezika. Pravi, da ji delovno mesto ravnateljice in nove delovne naloge pomenijo nadaljnji izziv za delo. Pedagoško delo že v sami osnovi zahteva sodelovanje in povezovanje pri načrtovanju dela na šoli, delo ravnateljca pa vendarle obsega še določene specifične naloge, s katerimi se je spopadla šele sedaj. "Za menoj stoji dober kolektiv, ki mu zaupam, in delo ob dobrem sodelovanju teče dalje", pove ravnateljica.

Na šoli se intenzivno pripravljajo na devetletko, saj so v 5., zadnjem krogu uvajanja le-te. Učitelji se dodatno izobražujejo na seminarjih, tematskih konferencah, študijskih skupinah in se seznanjajo z gradivom ter učbeniki, ki so večinoma prenovljeni. Ob sprejemu letnega načrta so si poleg rednega vzgojno-izobraževalnega dela zadali določene spremljajoče naloge, med njimi so raziskovalni projekti, tekmovanja, natečaji, katerih uresničitev je že zaznati in vidni so tudi uspehi; dobro je tudi sodelovanje šole z okoljem in različnimi institucijami.

V mesecu februarju, prvi dan zimskih počitnic, jih je presenetila poplava v knjižnici, ki so jo imeli urejeno v Mayerjevi vili. Voda je čez noč naredila ogromno škode in po pregledu stanja je bilo ugotovljeno, da je 30 % knjig uničenih. Takrat so vsi krepko poprijeli za delo, še v času zimskih počitnic preselili knjižnico v šolo in uredili stanje za nemoteno poslovanje. Ob tem je vodstvo šole zelo hvaležno vsem, ki so jim priskočili na pomoč, še posebej Termoelektrarni Šoštanj, založbam Mladinska knjiga, KRES, Karantanija, Rokus in drugim, ki jim pomagajo pri obnavljanju knjižnega fonda. Zelo pa so bili na šoli veseli tudi otroci in ostalih, ki so iz svojih knjižnic prinesli knjige in jih podarili skupnemu namenu.

Zdenka Klanfer.

Foto: Milojka Komprij

Knjižnica, ki je sedaj v avli šole, je še vedno osrednji prostor, saj učenci vanjo radi zahajajo in več kot 90 % jih vsako leto osvoji bralno značko.

Tudi sicer si prizadevajo za otroku prijazno šolo. To je po mnenju ravnateljice šola, v kateri se otroci in učitelji počutijo dobro, medsebojno sodelujejo, strpno rešujejo probleme, upoštevajo dogovore ter se zavedajo pravic in dolžnosti. Prav tako pomembno pa je sodelovanje med starši, učenci in učitelji. Pri vzpostavitvi pravilnega ravnovesja je več možnosti za uspešen otrokov razvoj, zdravo otroštvo in dobro popotnico za življenje. Eden od teh kamenčkov v mozaiku sodelovanja je tudi dan odprtih vrat, ki je bil letos 24. marca že peti po vrsti. Na ta dan so imeli starši in drugi obiskovalci priložnost neposredno spoznati otrokovo delovno okolje in sodelovati z njim pri njegovem šolskem delu. Prvi trije dnevi odprtih vrat so bili tematsko obarvani, lani in letos pa so se otroci, učitelji in starši posvetili delu v delavnicah.

Tako na osnovni šoli Bibe Röck. Dela pa tudi rezultatov jim ne manjka. ■

Peti dan odprtih vrat na OŠ Bibe Röcka Šoštanj

Na OŠ Bibe Röcka smo postali kar tradicionalno zvesti dnevu odprtih vrat, saj smo ga tokrat pripravili že petič. Če so bili prvi trije bolj tematsko obarvani, smo se v zadnjih dveh letih odločili za sodobnejše oblike in vsebine dela, pri katerih pridejo do izraza otrokove pobude, iznajdljivost, ustvarjalnost, sposobnost hitrega prilagajanja ter seveda timsko delo.

Naslov prvega dneva odprtih vrat je bil "Jesen", srečanje pa je pomenilo prijetno druženje staršev, otrok in učiteljev pri igrah, delu v ustvarjalnih delavnicah ter peki kostanja. V naslednjem letu smo dali v prazničnem decembru s projektom "Rad bi naredil nekaj zate" prednost praznovanju, izkazovanju pozornosti ter dobrotelosti, saj smo zbirali šolske potrebščine ter igrače za otroke v domu Malči Beličeve v Ljubljani in jim tako polepšali božič. Tretji dan odprtih vrat je bil posvečen velikemu slovenskega poezije, dr. Francetu Prešernu, ter 200-letnici njegovega rojstva; na šoli je bilo ob številnih dejavnostih, vezanih na njegovo življenje in delo, preprosto prešerno. Zadnji dve srečanja sta bili organizirani v obliki tematsko raznolikih ustvarjalnih delavnic. Te so burile otroško domišljijo, razvijale njihovo kreativnost ter pritegnile medse marsikaterega obiskovalca, ki je s sedenjem v šolskih klopeh obudil spomin na svoja najlepša leta.

Na predmetni stopnji so svoje aktivnosti pokazali pri odprtih učnih urah - njihov cilj je bil seznaniti starše z rednim šolskim delom. Učenci 5.a so pri uri športne vzgoje prikazali vadbo priljubljenega TAI-BO-ja, kjer so si pridobili teoretična znanja za lažje izvajanje kompleksnih gibalnih nalog ob glasbi in bili nad delom navdušeni, v b oddelku pa so pripravili okroglo mizo; pogovor, ki so ga vodili učenci, je bil vezan na prikazano dramatizacijo predhodno obravnavanega besedila, želel pa je obelodaniti aktualno vprašanje o tem, zakaj je včasih težko biti mama. Učni uri šestošolcev sta bili jezikovno obarvani. Medtem ko so učenci a oddelka v računalniški učilnici predstavili delo s slovarjem SKJ v elektronski obliki, razlagali frazeologeme, odkrivali sopomenke, žargonske in druge besede, so želeli v b oddelku pokazati vse do tedaj pridobljeno znanje angleškega jezika, prelitv v dramatizacijo in recitacijo v tujem jeziku, seveda s poudarkom na sproščeni komunikaciji. Sedmošolci so bili dejavni v več tematsko raznolikih delavnicah - učenci a oddelka so pri uri glasbene vzgoje izvajali različne plesne in spremljave na orffovih instrumentih, pri gospodinjstvu pa pripravili nekaj prazničnih jedi, ki so popestrile zaključek ure s programom in čestitko za mame. Kemijska učilnica pa je postala ta dan laboratorij učencev b oddelka, ki so nam skušali približati eksperimentalno delo, v ta namen pa opravili številne zanimive

Foto: Jelka Peterlin

Foto: Mija Žagar

Foto: Mija Žagar

Za letošnji dan odprtih vrat smo izbrali mesec marec, to pa ga je posledično obarvalo tudi z izkazovanjem pozornosti ženam in materam. Če se dneva odprtih vrat niste udeležili, imate priložnost, da ga skozi besedilo vsaj delno podoživite.

Rdeča nit vseh aktivnosti na razredni stopnji je bila počastitev in obdaritev mamic ob njihovem prazniku. Prvošolčki so v ta namen svojim mamam peli, plesali, igrali na instrumente, recitali pomladne pesmi ter jih obdarili z lastnoročno izdelano darilno škatlico ter cvetom. V drugem razredu so k delu v ustvarjalnih delavnicah pritegnili številne starše in druge obiskovalce, ki so skupaj z učenci urili ročne spretnosti ob izdelovanju papirnatih rož, šivanju gobelinov, izdelovanju slik iz ostankov darilnega papirja ... Vsi izdelki so imeli na koncu seveda svojega naslovnikar - presrečne mamic ter babice, ki so bile praznične pozornosti navdse vesele. Tudi tretješolci so izkoristili ta dan za kulturno prireditev in popestritev sicer že tako lepega pomladnega dne z domiselnim, samostojno pripravljenim programom, prežetim s pesmijo, glasbo ter bujno otroško domišljijo, izraženo v igri vlog. Petje, igranje instrumentov in recitacije so bili le spremljalni dejavniki aktivnosti učencev 4.a na ta dan, ko so skupaj s starši pripravljali različne vrste peciva - najslajši je bil seveda zaključek, svoje mojstrovine so poskusili in jih spravili "na varno". Četrtošolci b oddelka pa so se predstavili z dramatizacijo treh dramskih besedil, na katera so se že prej dobro pripravili in si izdelali kostume ter rekvizite. Ob koncu so podobno kot vsi ostali šolarji ta dan polepšali s prazničnim voščilom in lastnoročno izdelano pozornostjo za svoje mame.

kemijske poskuse. Omeniti je potrebno tudi turistično delavnico višješolcev, v kateri so nastali čudoviti plakati o slovenskem obmorskem turizmu, zanimivostih Skandinavije, o oddaljeni Kitajski, privlačni Kaliforniji... Za konec našega sprehajanja po učilnicah smo prihranili osmošolce, ki so bili v teh dneh z mislimi predvsem pri vpisu v srednješolske programe, a so vseeno korektno opravili svoje delo. V a oddelku so se pri učni uri likovne vzgoje ukvarjali z vizualno komunikacijo, b oddelk pa je pri uri književnosti poustvarjal dela slovenskih modernistov - poudarek je bil na impresionistični pesmi.

Dan odprtih vrat so uspešno izvedli tudi na obeh podružnicah, seveda dan ali dva kasneje, saj so mnogi starši vezani tako na centralno kot podružnično šolo.

Takšen dan je vedno priložnost povezati šolo s starši, otroki in drugimi obiskovalci, ki se vsako leto zberejo v zavidljivo velikem številu. Ravno vsakoletna uspešnost izvedbe tega dne ter pozitiven odziv javnosti nas ženejo k razmišljanju o naslednjem, saj se otroci radi pokažejo in izkažejo pred starši, ti pa z navdušenjem spremljajo delo in ustvarjalnost svojih otrok. Čeprav zahteva takšno srečanje precej vloženega truda slehernega posameznika, pa bi bilo vseeno nesmiselno prenehati z nečim, kar zbuja zanimanje pri ljudeh, če samo pomislimo, kako težko ga je v tem ritmu sodobnega načina življenja sploh pritegniti. Prav zato se že danes veselimo ponovnega snidenja v prihodnjem šolskem letu, vrata naše šole pa so vedno na stežaj odprta vsem, ki stopajo skoznja z dobro mislijo ter namenom pomagati, vzgajati in izobraževati. ■

Levo od vzhodnega bloka

Velenje bodo spravili v red ...

Ko si je pred leti mesto Velenje zaželelo med tista urejena evropska mesta, ki so že prejela laskavi naslov »najlepša, najurejenejša, najčistejša« v akciji Entente florale, je cilj kaj hitro doseglo. Komisijo so mestni stratezi osvojili s predstavitvijo urejenega pokopališča, urejenega komunalnega odlagališča, elitnim gostinskim lokalom, urejenimi zelenicami in nekaj dobrimi malicami. Kar je motilo Velenjčane, pa komisija takrat ni videla.

Zdaj, ko pa nekatere stvari že dalj časa močno motijo župana MO Srečka Meha in svetnike, so se odločili, da v mestu napravijo nekaj več reda in čistoče. Po uspešno uvedeni službi občinskega prometnega nadzora (parkirajte narobe, če si upate!), so pred dnevi sprejeli pravilnik za odstranjevanje zapuščenih, poškodovanih in nepravilno parkiranih vozil. V začetku bo dela zares dovolj, potem pa... pridejo še v Šoštanj!

Odklenkalo je tudi psičkom, ki nekontrolirano kakajo po zelenicah, peskovnikih in cvetličnih gredicah. Javna služba občinskega komunalnega nadzora že kara lastnike najboljših človekovih prijateljev, prvi pa so že iskali primerne lopatice in vrečke za veliko potrebo blokovskih kužkov. Ja, nič ni več tako, kot je bilo (in zastoni) v Velenju!

Krožišče v Pesju bo?

Kot smo slišali na Dnevnikovi problemski prometni konferenci, ob odprtju dopisništva Dnevnika v Velenju, so bili načrti za rekonstrukcijo krožnega križišča med Pesjem, Družmirjem in odcepom za Lokovico (Zgornjo Savinjsko dolino) izdelani že konec lanskega leta. Medtem ko čakamo na »naj se jim besede pozlatijo« dejanje, so se ponekod že začeli upirati takšnim prometnim rešitvam. Če bo investitor Direkcija za ceste RS še malo grela namenska sredstva v Ljubljani, bo v Pesju ostalo kar pri starem. Namreč neprednostna (v bistvu pa enakovredna) cesta iz smeri Šoštanja nepravilno zadržuje prometne udeležence ob prometnih konicah ter s tem povzroča številna izsiljevanja. Bi zalegel še en telefon s pristnim »kršendušem« izpod šoštanjskih dimnikov?!

»Štrom« iz Šoštanja za kompenzacijo izvožene elektrike

Potem ko so si Hrvatje po petih letih »muhanja« le premislili in od 19. aprila pričeli spet odjemati »kontaminirano« električno energijo iz NEK Krško, je v Sloveniji čez noč zmanjkalo »štroma« za Slovence. Primanjkljaj bomo

uvozili iz severozahodnih dežel, dobršen del pa tudi iz šoštanjske TEŠ. Če bo v prihodnje nad Zavodnjami spet bolj megleno, temu ne bo kriv le april.

Bo končno konec Šaleškega PRESS monopola?

Informacijsko zaprta Šaleška dolina (tako so se zaklinjali vsi donedavni velenjski politiki) postaja iz meseca v mesec bolj zanimiva tudi za osrednji slovenski prostor.

Za dnevne novičke in dogodke se »tepejo« številni dopisniki, prepisujejo in nakladajo kot še nikoli doslej, le osrednji velenjski medijski producent še kar naprej v blaženem miru opisuje dogajanje levo in desno. Po besedah poznavalca te stroke in politike pa bi naj dvignil delovno temperaturo znani šaleški tovarnar, ki ne zdrži več plehkega poročanja dosedanjih informatorjev. Kdaj in kdo bo »zakuhal« še eno medijsko juho, pa naj ostane letošnja poletna uganka!

Čisto, »sauber« mesto ...

Odkar je PUP d.d., velenjsko podjetje za urejanje okolja, poleg Velenja dodobra počistilo tudi Zgornjo Savinjsko dolino, zeleni glas pa seže v deveto vas, so se iz severozahoda pojavili partnerji, ki so dali najproduktivnejšemu oddelku - ravnanje z odpadki novo ime »Saubermacher«. Že res, da je komunalne dobrine podražilo Javno komunalno podjetje Velenje, vendar od enega do drugega korita ni daleč. Važno je, da bo mesto »Sauber«, pa naj stane »Macher« kolkor hoče!

Umetnost neopazne podražitve erotike

Takoj ko se je KRS delniška družba prodala tujemu kapitalu, takoj ko so gospod medijski inšpektor prepovedali gledanje »hard« porničev po polnoči (v tem času naj se namreč to počne v živo na mrtvo), so pri velenjski kabelski zvito podražili najemino za kanale (programe). V bistvu sploh niso napisali novih zneskov, le od prejšnjih treh mesecev so enake obroke zaračunali za dva meseca. Zdaj čakajo še na poletne mesece, ko bodo ljudje na dopustih, da bodo isti astronomski znesek zaračunavali mesečno. Podražitve ne bo, škodljivega in dragega tv-sexa prav tako ne, važno pa je, da bo tuji lastnik dovolj nagrabil iz udarniško zgrajenega kabelsko razdelilnega sistema. Mi pa se lahko le »j...«! ■

Prostorske informacije

Piše: Edi VUČINA

Živeli! Dolgo smo čakali na novo številko kajne? Še malo, pa bi priljubljeni občinski mesečnik padel v brezno pozabe in spet bi lahko z nostalgijo govorili o tem, kaj je včasih Šoštanj imel, pa nima več. A kot kaže tudi ta številka, se LIST kljub temeljiti organizacijski spremembi, še ne da. Prepričali smo se lahko, na njegovo izhajanje le ni tako samoumevno. Baje so njegovo preživetje ogrožale tudi občasno kritične in zoprno neprijetne POSTORSKE INFORMACIJE. Kritične do koga, boste vprašali? Ja do tistih seveda, ki z proračunsko mošnjo omogočajo tiskanje tega lokalnega časopisa. Z vidika oblasti se zdi logično, da jim ne diši financiranje nečesa, kar jih potem kritizira.

A zakaj bi bilo drugače, se vprašam. Problem se skriva v dojemanju oblasti same. Ali ni naloga medijev prav v odpiranju prostora za izražanje različnih mnenj, še posebej tistih, ki so kritični do dela trenutno izvoljene oblasti. Pametna oblast pa kritiko »sedme sile«, poleg splošne promocije, uporabi za korekcijo svojega vladanja, ter s tem doseže večjo popularnost med volivci. Pa še iluzijo demokracije ustvarja, mar ne.

Osnovna šola v Kočevju (Plečnikova nagrada za arhitekturo in krajinsko arhitekturo za leto 2003).

Če sem bolj konkreten, škoda, da v prostorskih informacijah zapisane kritike v zvezi z pripravo za izgradnjo nove osnovne šole v Šoštanju odgovorni niso uporabili kot dober nasvet za bodoče ukrepe. Očitno pa so namesto moči argumentov uporabili argument moči in moje res osebno, čeprav dokaj strokovno mnenje, spretno osamili in preglasili z številnimi mnenji večinske, a bolj ali manj laične javnosti. Zmaga seveda ni bila vprašljiva in o osamljenosti mojega mnenja (o tem, da je idejni projekt za novo šolo slab, način izbora projektanta pa neprimeren) ni dvoma. A glede na dejstvo, da zemljišča za gradnjo šole še vedno ni, da tudi prostorski akt, ki bo podlaga za izdajo ustreznega dovol-

jenja še ni objavljen, vendarle kaže na dokaj »pirovo« zmago. Ob vsem tem se ne morem se znebiti vtisa, da se tudi tisti, ki o investiciji vlečejo odločilne poteze, zavedajo svoje zmote in hkratne nemoči, da bi svojo napačno odločitev popravili. Prav zato je tema o novi šoli neprijetna, za župana celo boleča, saj očitno ne gre samo za moje nepomembno mnenje posameznika, pač pa za notranji glas vesti, ki ga je težje utišati.

Zdi se mi popolnoma razumljivo, da v javnem političnem življenju ni priznavanja napak in da je potrebno vztrajati na poti, pa če tudi le ta vodi v propad. Zavedam se prednosti, ki izhaja iz dejstva, da mi ni treba skrbeti za glasove volivcev. Motivi so lahko veliko bolj preprosti in iskreni, saj si resnično želim le to, na bi naš Šoštanj in naši otroci dobili, kolikor se pač da dobro osnovno šolo. Prav nič ne uživam ob dejstvu, da so neizkušeni projektanti predvideni objekt spet zarisali na zemljišče, ki je v lasti gradbenega podjetja, znanega prav po spretnih poslovnih pogajanjih, v katerih lokalna skupnost vedno potegne krajši konec. Kot da je pozabljena ugotovitev natečaja, da bo za šolo potrebno poiskati zemljišče, ki ne bo v lasti podjetja, ki kot jastreb preži na težko pridobljeni investicij-

nih razlik, se mi zdi tiščanje zaenkrat še približno »enakih« otrok v isto ustanovo, v prihodnosti utopija. Ne gre pozabiti, da so šole pravzaprav nastale kot filantropski poskus vladajočega sloja, da bi socializiral in discipliniral (vzgojil) potrebno delovno silo. Prej ali slej lahko pričakujemo, da najbogatejši sloj svoje otroke ne bo več prepuščal tekmovalnemu vzdušju vedno bolj težko obvladljivih in socialno diferenciranih otrok obvezne državne šole. Tudi pred stotimi leti je bila najprej »Privat Volksschule«. Vloga državne osnovne šole se bo najbrž morala prilagoditi novi stvarnosti bodoče »enopetinske družbe«. Tudi samo znanje ne bo več zadosten pogoj pa tudi sredstvo za preboj v višji družbeni razred ne. Prostor za sposobne z znanjem se zapira, pomembno postaja poreklo, ali povedano drugače, veljaš toliko, kolikor imaš. Za tiste, ki si želijo pomembne službe javne uprave, je vedno bolj pomembna tudi »pravilna« strankarska pripadnost, čeprav menim, da se bodo morale politične kaste kmalu podrediti vplivu lastnikov kapitala. Še sreča, da smo do izobrazbe prišli v času socialistične države, ko razredno poreklo ni igralo tako pomembne vloge. Pretiram?

Pa pogledjte naš mali Šoštanj, ki prav tako ne

ski denar. Da se razumemo, želja lastnika zemljišča, da bi prav njemu zaupali gradnjo, je povsem legitimna.

Stoletnica, ki jo je praznovala obstoječa osnovna šola (KDK), kaže na dolgoročni pomen šole. Ob stotih letih je tudi sedem let časa, ki so ga porabili za izgradnjo nagrajene osnovne šole v Kočevju (glej sliko), sprejemljivo obdobje. Sicer ne verjamem, da bo tudi nova stavba služila svojemu namenu celih sto let. Razlog za skepso pa ni v dvomu v obstojnost objekta samega, pač pa utemeljeno dvomim, da se bo lahko tako dolgo ohranila »vsebina« in smisel bodoče šole. Ob današnji uporabni vrednosti znanja, hitrosti obdelovanja snovi in hkratnem večanju social-

more ubežati sodobnim anomalijam globalizacijskih trendov. Med tem, ko nekateri z minimalno šolsko izobrazbo križarijo po mestecu v avtomobilih, katerih vrednost dosega že vrednosti družinske stanovanjske hiše (za veliko večino ljudi že neuresničljive sanje), drugi z solidnim šolskim uspehom (vsaj v osnovni šoli) pred trgovino prosijo za kak tolar, s katerim si bodo privoščili liter najcenejšega vina. Veste o čem govorim, kajne? Svojevrsten paradoks in upanje hkrati pa se skriva v tem, da se v očeh slednjega iskri več zadovoljstva ob držanju polne steklenice, kot v očeh prvega, ki mu za popolno zadovoljstvo še vedno nekaj zmanjka. ■

Praznina, osamljenost, bolečina, čakanje

Tako je akademska slikarka in magistra umetnosti Polona Tratnik naslovila likovno kritiko slikarskih del Nataše Tajnik, ki je razstavljala v Mestni galeriji Šoštanj v mesecu marcu in aprilu.

Čprav kritičarka ugotavlja, da lahko slike Nataše Tajnik že od začetka beremo psihoanalitično (uporaba barv, podobotvornih elementov in simbolov ter slikanje golote in intimnih delov ženskega telesa na njej lasten način), hkrati potrjuje, da Nataši Tajnik ne gre le za izražanje lastne osebnosti, temveč gradi sliko premišljeno in odgovorno, zavedajoč se učinkov kompozicije, slikarskih načinov in motivov. Zato moramo njene slike brati bolj kompleksno, ko to nakazujejo zgolj barve in abstrahirane simbolične oblike.

Foto: Milojka Komprej

Slikarka se ozira po literarni zgodovini, po zgodovini naše kulture in tudi drugih. Posebno pozornost namenja slikarka vidu - videnju stvari in situacije. V tem smislu lahko videnje razumemo kot vrednoto, v kolikor iz njega izhajajo pozitivna moralna načela ravnanja. Nataša Tajnik nam zato pripoveduje zgodbo o človečnosti.

Pri tem ne moremo zaobiti slikarkinega videnja ženske. Od gledalca zahteva pozornost in razumevanje ženske narave, nežne in občutljive, jezne in žalostne. Pripoved ženske je vedno večplastna in tudi Natašina pripoved je takšna. Pripoved ženske, kot jo slika, je le del celostne podobe, ki je krog, v katerem je center, okoli katerega se vse dogaja. Dopolnitev ženske je moški (falus in vagina), ki talita led, in tudi podoba človeka je le del celostne podobe sveta in slika je popolna šele, ko se dopolni z gledalčevo zaznavo in razumevanjem.

Nataša Tajnik je študij na Akademiji za likovno umetnost v Ljubljani pri prof. Janezu Berniku in Gustavu Gnamušu končala leta 1999. V letu 2002 je zaključila magistrski študij umetnosti pri prof. Gustavu Gnamušu z delom Likovna situacija in empatija. S sedmo samostojno razstavo, s katero se je predstavila v Šoštanju, je nedvomno obogatila in oplemenitila program in delovanje galerijske dejavnosti v tem prostoru. V kulturnem programu na otvoritvi, ki je bila 21. marca, sta v sodelovalu Jure Pukl in Robert Jukič z improvizacijo na kontrabasu in saksofonu. ■

M.K.

Odprli razstavo Draga Luke Šumnika

Križev pot samoraslega likovnega ustvarjalca, ki že osemnajst let razvija svoje posebne tehnike in se poizkuša v različni motiviki, je nedvomno njegov življenjski uspeh v teh letih.

Drago Šumnik Luka je bil ob odprtju razstave zelo zadovoljen. Foto: Jože Miklavc

V Mestni galeriji Šoštanj je v četrtek, 17. aprila, zvečer postavil 14 del najnovejšega opusa Križev pot velikega formata ter še devet drugih sakralnih del. Ob čudovitem glasbenem nastopu umetnikove sestre Agate Šumnik Zgonec, po nagovoru likovnega kritika dr. Mirka Juterška je razstavo odprl župan Občine Šoštanj Milan Kopusar, ki je ob tem dejal, da je zelo vesel, da je uspel doslej največji podvig Dragu Šumniku prav v domačem Šoštanju.

Otvoritev je polepšala Agata Šumnik Zgonec.

Foto: Jože Miklavc

Ob njegovi ustvarjalni vnemi mu je zaželel še več takšnih uspehov in mu k razstavi čestital. Avtorja je pohvalil tudi kritik in slavnostni govornik dr. Juteršek, ki je med drugim dejal, da Šumnika čaka še veliko dela pri piljenju tehnik, nadgradnji različnih likovnih tehnik in razvijanju njemu lastnega stila umetniškega ustvarjanja. Križev pot je Šumnik slikal vsaj eno leto. Vseh štirinajst postaj Križevega pota je zasnovanih na enak način, vendar pa je Šumnik upodobil enotno serijo z izoliranim poudarkom na figurah kot nosilcih dogajanja v prizorih.

Razstavo si je ogledalo veliko obiskovalcev.

Foto: Jože Miklavc

Otvoritev se je udeležilo veliko Šumnikovih prijateljev, likovnih kolegov, družinskih članov in kulturnikov, sam pa je ob tem dejal, da »sem srečen, ker mi je ta obsežni ciklus slik velikega formata uspelo pripraviti do načrtovanega časa in ga razstaviti prvič pred domačimi ljudmi. Križev pot mora biti nekaj časa na ogled, kasneje pa bom poizkušal najti zanj kakšno posebno galerijo, cerkev, kapelo ali sakralni objekt, kamor ta serija velikih slik tudi sodi. Zares sem vesel svojih najdražjih in prijateljev, ki so me ob današnjem dogodku ponovno vzpodbudili in mi na tak način dodali nove ustvarjalne energije. ■

Jože Miklavc

Letni koncert Okteta Zavodnje

Zbor.

Foto: Arhiv

V prostorih kulturnega doma v Zavodnjah je potekal 27.4.2003 letni koncert Okteta Zavodnje. Prireditev je bila namenjena tudi prazniku dneva upora in prvemu maju, prazniku dela. Kot gosta sta nastopila tudi moški zbor Lokovica in Kvartet Svit iz Velenja, ki je popestril praznično dopoldne tudi s citami. ■

M.P.

Zarja je zlato zažarela

Na 23. državnem tekmovanju slovenskih godb druge težavnostne stopnje 10. maja v Kamniku so godbenice in godbeniki Pihalnega orkestra Zarja Šoštanj, osvojili zlato plaketo.

Seveda je bilo vsem, ki nismo spremljali naše godbe v Kamnik, žal. Nekaj domačinov pa je le bilo, ki so navijali za našo godbo, ki se je tega tekmovanja udeležila zares pripravljena. Sodelovalo je dvajset godb, Kamnik pa se je dva dneva potresaval v ritmu priljubljenih skladb, ki jih izvajajo pihalni orkestri. Vsi, ki smo Zarjo poslušali v dneh pred tekmovanju smo iskreno verjeli, da bo naloga, ki so si jo

Foto: Dejan Tonkli

zadali godbeniki z dirigentom Janijem Šuligojem pred petimi leti, to je, spet osvojiti zlato, gotovo realizirana. In je res bila. Jani Šuligoj se s svojimi fanti veseli nadaljnjih uspehov, ki bodo ob pomlajeni zasedbi in novih instrumentih gotovo dosegljivi, na fante iz društva pa je ponosna tudi njihova predsednica mag. Cvetka Tinauer. Vsi ljubitelji orkestra jim iskreno čestitam, župan Milan Kopušar pa jim je v imenu občine zagotovil tudi nadaljnjo podporo. ■

M.K.

Večer z našimi pevci in godbo

Pihalni orkester Zarja je v dneh pred državnim prvenstvom v Kamniku priredil domačemu poslušalstvu prijeten večer.

V sodelovanju z mešanim pevskim zborom Društva upokojencev Šoštanj so izvedli koncert, ki so ga v prvem delu zapolnili glasovi zbora, v drugem delu pa zvoki orkestra. Alenka Mlinšek, pevovodkinja, je svoje pevce pripravila v treh sklopih, ki jih je napovedoval kar dirigent orkestra Jani Šuligoj in ob tem zapeto tudi ustrezno pokomentiral. V drugem delu je nastopil Pihalni orkester Zarja, katerih program je napovedovala Mlinškova in jim ob koncu zaželela tudi ustrezno srečo in uvrstitev. Kakšna je bila, že v glavnem vsi vemo, večer z MePZ in Pihalnim orkestrom Zarja pa je poslušalcem v dvorani minil v prijetnem in sproščenem razpoloženju. ■

M.K.

Dekanijski pastoralni dan Dekanije Šaleška dolina

Slovenski škofje so 18. maja 2002 na Brezjah slovesno razglasili Sklepne dokumente plenarnega zbora Cerkve na Slovenskem. Pastoralna prizadevanja in izvajanje sklepov plenarnega zbora naj bi potekala v luči treh temeljnih odločitev: za človeka, občestvo in dialog. V dokumentu so med drugim zapisali:

»Katoliški Cerkvi na prelomu tisočletja ob usodnih odločitvah vstopanja v nove evropske in svetovne povezave ni vseeno, kakšna bo usoda človeka in celotnega naroda. Zato je potrebno ustvariti pogoje, ki bodo omogočili, da bo lahko vsakdo svobodno in odgovorno poglobljajal vero, živel v upanju in se razdajal v ljubezni. Brez teh drž, ki so skupni temelj zahodne civilizacije, ne more preživeti nobena skupnost.«

Odbor za izvajanje plenarnega zbora pri Slovenski škofovski konferenci je sprejel okvirni vsebinski in časovni petletni program:

- v letu 2003 bodo pastoralni dnevi namenjeni vsem oblikam prostovoljnega dela v župniji;
- v letu 2004 različnim oblikam Bogu posvečenega življenja in njihovi vlogi v cerkvenih občestvih;
- tretji tematski poudarek bo obravnaval vlogo laikov v Cerkvi in družbi;
- četrto leto se bo osredotočil na uboge in obrobne v družbi;
- peto leto pa bo namenjeno ovrednotenju prehojene poti.

In kaj je glavni poudarek tega načrta? Rdeča nit programa je usmerjanje sodelavcev k neprestanemu preverjanju, kaj se je in kaj se še ni uresničilo v njihovem pastoralnem okolju.

V dekaniji Šaleška dolina smo pod vodstvom dekana g. Jožeta Pribožiča naredili že prve korake na pot uresničevanja zastavljene programa.

Konstitutivna seja DEKANIJSKEGA PASTORALNEGA SVETA (v nadaljevanju: DPS), v katerem smo predstavniki devetih župnij in Dekanijskega odbora za mladino, je bila junija 2002.

DPS je že pripravil dekanijski pastoralni dan, ki je potekal v dveh delih.

- 5. april 2003 - več kot 100 udeležencev, predvsem članov župnijskih pastoralnih svetov in druge pastoralne delavce, je gostoljubno sprejela župnija Šentjanž na Vinski Gori. Idealni pogoji dela v Krstnikovem domu so pripomogli k zagnanemu razpravljanju v sedmih delovnih skupinah:

1. sodelavci pri oznanjevanju;
2. liturgično sodelovanje;
3. karitativne dejavnosti v župniji;
4. prosvetne in kulturne dejavnosti;
5. športne in razvedrilne dejavnosti;
6. tretje življenjsko obdobje in
7. materialni pogoji župnije.

Po dobri uri in pol so poročevalci v plenumu na kratko predstavili potek dela v skupinah.

Sledil je obvezen agape, ki je gostoljubnost župljanov samo še potrdil.

- 6. april 2003 - sneg in mraz sta preprečila, da bi dekanijski pastoralni dan zaključili pri Sv. Križu nad Belimi Vodami. V župnijski cerkvi Sv. Mihaela so mladi iz dekanije pripravili križev pot kot uvod v sveto mašo. Prijetno so presenetili z lastnim razmišljanjem ob Jezusovem trpljenju. Sveto mašo je ob sodarovanju bratov duhovnikov daroval prelat g. Marjan Turnšek, ki je prisotne pozdravil tudi v imenu škofa Krambergerja. Sledila so poročila in zaključki, ki so jih sprejele delovne skupine prejšnji dan.

Nekaj poudarkov iz poročil:

- večina delovnih skupin je izrazila željo in potrebo po večjem povezovanju med župnijami (med seboj birmanski animatorji, kateheti, pevci);
- ožje bogoslužne sodelavce (bralci, ministranti, pevci) je potrebno izobraževati in jih opozarjati na lepoto bogoslužja;
- želijo si skupni informator v obliki dekanijskega lista ali drugega medija;
- župnije morajo pripraviti pastoralni načrt, ki naj ga uskladijo na dekanijem nivoju;
- športne dejavnosti naj postanejo podaljšek kateheze, izleti in skupna druženja pa priložnost za medsebojno poznavanje;
- Karitas naj izobražuje predvsem s pričevanji, še bolj pa morajo biti prisotni tudi v medijih;
- ljudje iz tretjega življenjskega obdobja naj postanejo aktivni sodelavci v župniji; njihove izkušnje naj preko različnih delavnic uporabijo za vzgojo otrok, izdelavo izdelkov za bogoslužje; naj obiskujejo bolnike, ostarele, organizirajo dežurstva za pomoč preko telefonov ipd.;
- vse župnije naj imajo gospodarske svete, ŽPS pa naj pomaga pri ohranjanju kulturne dediščine (tudi iz občinskih proračunov); skupaj z župniki naj poskrbijo za gospodinjstvo v župnišču.

Dekanija bo zapisnike objavila v brošuri, ki bo na voljo vsem župljanom.

Udeleženci so po sveti maši še ostali v župnijskih prostorih in se okrepčali z domačim kruhom in vinom.

Že naš blaženi škof Anton Martin Slomšek je zapisal, da »kdor hoče druge vneti, mora sam goreti«.

Dekanija Šaleška dolina je gorela v srcih. Upajmo, da se bo do prihodnjega dekanijskega pastoralnega dne vnelo še kakšno srce v dekaniji, kot nam je ob sklepu zaželel prelat Turnšek! ■

Milena Kumer, Marija Hrastnik Koren

Šmarnice

Cerkev je lepi mesec majnik posvetila Materi božji, nebeški Kraljici, Devici Mariji. Že nad stodvajset let se slovenski kristjani zbiramo v mesecu maju in obhajamo šmarnice, vsakodnevno pobožnost v čast naši nebeški Materi. Med tem je nastala vrsta ponarodelih šmarničnih pesmi.

Prve šmarnice so obhajali v Ljubljani leta 1851 v bogoslovnem semenišču. Pobožnost se je kaj kmalu razširila po drugih zavodih in župnijah izven Ljubljane in se je ljudstvu brž močno priljubila. Pobožnost, ki so jo začeli imenovati po majniških cveticah šmarnicah, so kmalu pričeli opravljati tudi izven cerkva - na vasi, pri kapelicah in znamenjih.

Mnogi starejši se v teh šmarničnih dneh, ko gledajo današnje otroke in njihovo otroško razigranost, spominjajo lastne mladosti in otroštva. Tudi tisti, ki so se morda pozneje oddaljili od vere in

Cerkve, radi priznavajo, »da je v mesecu maju pri šmarnicah bilo vedno lepo«.

Obisk šmarnic in pobožnost do Marije v naši veri ustvarjata lepa doživetja, ki so za vero zelo pomembna. Še posebej zato, ker smo pri šmarnicah zbrani res kot pravi prijatelji, ki radi prepevamo lepe Marijine majniške pesmi in v molitvi priporočamo sebe, družine, prijatelje in bolnike nebeški Materi Devici Mariji v varstvo in pomoč.

Tudi letos se bomo v maju zbirali pri šmarnični pobožnosti in prisluhnili. Šmarnice nam običajno spregovorijo o življenju kakšnega svetnika ali drugega velikega narodnega in duhovnega slovenskega voditelja. Seveda pri tej pobožnosti ne manjkajo litanije v čast Materi božji ter zavedanje, da po Mariji stopamo naproti Jezusu. Zato ni čudno, da se šmarnic udeležujejo vsi: mladi in stari, otroci in starši. Vsi hočejo počastiti Marijo, ki ni le mati vesoljne Cerkve, ampak mati vseh nas, še posebej vsake družine, saj je družina Cerkev v malem. Mati Marija družino povezuje med seboj in z Bogom. Zato si radi vzemimo čas zanjo - za šmarnice.

Janko Babič

Butara da se reče

Velikonočni prazniki so za nami, za nami so spomini na pisanke, potice, šunko in hren. Za nami je tudi lep spomin na cvetno nedeljo, ko so se iz vseh strani pri maši zbrali mladi in stari ter prinesli v blagoslov butare in oljčne veji-ce.

Mladi iz Skornega pa so s pomočjo starejših pripravili posebnost, kar okoli 18 metrov dolgo butaro je 15 fantov v jutranjih urah prineslo pred farno cerkev. Zares lepo butaro so pripravljali kar cel teden, seveda pa jim ni bilo težko, saj so se atrakcije lotili z dobro voljo, ki je odlika teh krajanov. Butaro so na cvetno nedeljo konec maše razrezali in jo podelili med farane, ki so z veseljem sprejeli njihovo pobudo.

Predsednica Turističnega društva Skorno Maša Stropnik, ki je bila pobudnik akcije, se v imenu vseh zahvaljuje tudi nekaterim sponzorjem: Dublin PUB Cigler, Žagarstvo Mešič, vsem Skorjanom in tudi prijateljem od drugod. ■

M.K.

Najlepše se zahvaljujemo za izredno skrb in pomoč, ki so jo najini hčeri Amadeji na končnem izletu po Gorenjski nudile učiteljice Sonja Bric, Vida Rehar in Djurdjica Vidovič iz OŠ Biba Roeck. Za razumevanje se zahvaljujemo tudi vozniku avtobusa.

Vojko in Milojka Komprej

Woschnaggi, konec vojne in svoboda

Miran Aplinc, prof.

V prejšnjih številkah Lista smo predstavili družino Woschnagg, ki je bila nekdanja pomembna za vse mesto. Starejši Šoštanjčani se še spomnijo lastnikov, ki so na začetku prejšnjega stoletja dvignili svoj usnjarski obrat na industrijski nivo in bili pomembni tovarnarji že v Avstro-Ogrski monarhiji. Med drugim so posegali tudi v politiko, postali poslanci, ustanovitelji posojilnic, se udeleževali na kulturnem področju, sponzorirali društva itn. Med obema vojnama je usnjarska industrija v Šoštanju postala pomemben del gospodarstva Kraljevine Jugoslavije in je leta 1938 dosegla razvojni višek, ki ga je presekala vojna. Življenje se je z okupacijo za vsakogar spremenilo in zahtevalo opredelitev. Usoda družine Woschnagg je zanimiva tudi zato, ker so v začetku vojne relativno pasivno gledali na okupatorja, kasneje pa so se priključili NOB, zaradi česar jih je okupator preganjal in zaplenil imetje. V današnjem prispevku bomo govorili o dogodkih okrog Woschnaggov v zadnjih mesecih vojne in prvih dneh težko pričakovane svobode.

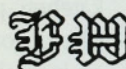
V bojih za osvobodeno ozemlje v Zgornji Savinjski dolini je sodelovala tudi specialna enota planinskih lovcev Treeck za boj proti partizanom. 14. decembra 1944 »je 5. četa Treeckove bojne skupine v hribih nad Ljubnim zajela družino Woschnagg.« Najprej so jih zaslíševali na Ljubnem, nato so jih odpeljali v Celje in kasneje v Maribor. Gestapo je Woschnaggoma dokazoval, da sta sodelovala s partizani in prostovoljno odšla v partizane. Imeli so dokaz, da je dal

Herbert nekoč partizanom 100.000 RM, kar sta seveda zanikala. Herbert je pri zaslišanju med drugim izjavil: »Ali ni dovolj, da ste nam zaplenili premoženje in nato celo zaprli. Vse je nastalo potom prestiža. Na moje premoženje ste se spravili kot jastrebi. Naj bi torej šla zraven z banditi? To je vendar velik štrapac.« Mislil je seveda na zaplembo imetja potem, ko sta pobegnili v partizane. Trobejeva v svojem dnevniku dodaja: »Med Nemci vlada zaradi tega veliko veselje in vendar je velika večina teh živela od njega.« Herberta so po zaslišanju poslali v koncentracijsko taborišče Dachau, Malvino pa so zaprli v Mariborsko kaznilnico. Otroka obeh Woschnaggov, Franz in starejša Marjana, sta bila najprej v reji v Celju, kasneje sta bila prestavljena v zavetišče v Koblenc pri Knitelfeldu. Niso ju predali stari mami Mariani Woschnagg v Šoštanj. Za prevzem otrok sta se priglasila sorodnika zakonca Hilde Melzer in dipl. ing. Gustav Melzer z Dunaja, stanujoč na Mariahilfstrase 39. Gospod Melzer je bil brat gospe Mariane Woschnagg, ki je ta čas bivala v Šoštanju. Ker proti temu ni bilo zadržkov, so jima otroka januarja 1945. leta tudi predali.

16. januarja 1945 je vodja GSP - oporišča v Šoštanju Emisl Vogel, po napotilu Šoštanjskega župana in krajevnega voditelja ŠDZ, opravil temeljito hišno preiskavo v Woschnaggovi vili. V kletnih prostorih so odkrili skrit prehod do podzemnega prostora, v katerem so našli stvari družine Woschnagg. V tem prostoru so bili za transport pripravljeni predmeti: preproge, obleke, srebrni pribor, obutev, porcelan, kovčki in še mnogo drugih stvari. Dva radia, filmsko kamero, lovsko puško z dvema daljnogledoma so takoj zaplenili, ostalo so glede na poročilo zapečatili do nadaljnjih navodil. Istega dne je Emisl Vogel v drugem poročilu obvestil komandanta GSP za Spodnjo Štajersko oddelek Celje o ugotovitvah proti Herbertu Woschnaggu iz Šoštanja. V poročilu je opisal težave, ki so

jih imeli v tovarni v zvezi s transportom usnja v letu 1944. Do konca meseca oktobra je dostava surovega materiala znašala 35.070 kg, vendar je bilo v tem času v skladišču le 6.090 kg. V mesecu novembru 1944. leta je bilo v skladišču le 17.340 kg. Novi upravnik tovarne usnja ing. Klopschitz je poročal, da ni bilo mogoče zagotoviti predpisane rezerve surovega usnja za dva meseca, ker ni bilo dobave surovin. Po načrtih delovne skupine »Izdellovalci usnja v industriji« v Freiburgu so se bili dolžni založiti s surovinami za šest mesecev. Nadalje so poročali o finančnem poslovanju v tovarni usnja za leto 1944. Delovodje so bili plačani od 0,60 do 0,65 RM na uro, navadni delavci 0,60 RM in ženske od 0,43 do 0,50 RM na uro. Nameščenec je dobil od 120 do 1000 RM. Za plače in socialno zavarovanje so v letu 1944 porabili 517.502,17 RM, povprečno na mesec 43.125 RM. Bruto izdatki za leto 1944 so znašali 2.975.197,54 RM, skonto odbitki, davek in storno so znašali 98.491,27 RM, ostalo je 2.876.688,27 RM.

Pred koncem vojne so zavezniki bombardirali nekatera slovenska mesta, med njimi tudi Šoštanj. Zadeli so Haukejevo gospodarsko poslopje, večje škode razen prestrašenih prebivalcev pa ni bilo. Drugače pa je bilo 1. aprila leta 1945, ko so zavezniška letala bombardirala Maribor. Takrat je na Maribor padlo 3.500 bomb, poškodovanih je bilo 867 hiš, od teh urad deželnega svetnika, sodišče, rotovž, sodni zapori, grad, cerkve, kaznilnica itn. Takrat je Malvina iz kaznilnice pobegnila. »Vem še to, da je 1. 4. zbežala iz zapora Malvina Vošnjak, žena fabrikanta z usnjem. Sama mi je povedala, da je ušla. Toda namesto da bi se skrivala, je prišla v Šoštanj in zahtevala nazaj svojo imovino«, kar je razburilo šoštanjske Nemce, ki so si prej nagrabili Woschnaggovega imetja. Zaradi prijave so jo znova aretirali in poslali v mariborske zapore. Ob nekem apelu, ko je dvesto zapornikov stalo v vrstah, je pristopil gesta-

GEGRÜNDET
1 7 8 8

povec in nekatere odpoklical iz vrste in te so, ker so za njih posredovali, izpustili. Nekaterim Šoštanjčanom je uspelo s posredovanjem načelnika gestapa Emisla Vogla, župana Huberta Haukeja in načelnika žandarmerije Kissewetterja, rešiti svojce iz zapora. Zaradi družinskega vpliva v preteklosti bi to morda uspelo tudi Malvini, a aprila leta 1945 je bila v Šoštanju le še bolna in ostarela stara mati Marianne Woschnagg. Tik pred koncem vojne, 14. aprila leta 1945, so Malvino ustrelili v Betnavskem gozdu pri Mariboru. Malvina Woschnagg je bila ustreljena kot žrtev okupatorjevega režima.

Nekaj dni kasneje, 10. aprila 1945, se je zgodil peti večji partizanski napad na Šoštanj. Povezan je bil s hitrim približevanjem vzhodne fronte in novo ofenzivo enot četrte operativne cone, to je 14. udarne divizije Jugoslovanske armade, ki je zato ostala razporejena na Štajerskem od Drave do Save. Šerčerjeva brigada je pokrivala področje Šaleške in Mislinjske doline med železniško progo Šoštanj-Dravograd, Šmihelom in Črno na Koroškem z nalogo, da rušijo komunikacije, izvajajo mobilizacijo, napade itn. Šerčerjeva brigada se je na napad na Šoštanj temeljito pripravila. Glavni namen obsežne akcije je bil rekvizicija usnja v Woschnaggovi tovarni, saj je partizanom obutve že primanjkovalo. Takrat je bilo mesto bolje varovano z gosto mrežo bunkerjev, strelskih jarkov, minskih polj in žičnih ovir. V postojanki dva je bilo dvesto oboroženih policistov, orožnikov in vojakov, po drugih podatkih tudi protiletalska enota, v kopalnicah tovarne usnja pa je prav to noč prenočeval tudi vod težkih minometov in vod strojničarjev 19. SS policijskega polka, ki je imel postavljeno stražo. Partizani so zbrali potrebne podatke, pripravili vozove za odvoz usnja, blokirali komunikacije in ob enih ponoči pričeli z napadom. Okupator je v svojih poročilih navedel, da je Šerčerjeva brigada napadla tovarno s severne strani. Diverzantski vod je z ukano vdrl v tovarno, presenetil posadko in jo onesposobil. Trije partizani so vdrl v pritličje in pričeli streljati na speče policiste. Drugi vod policije v prvem nadstropju je začel spopad s partizani. Medtem so partizani v zadnjem delu tovarne naložili 12 vprežnih voz in jih odpeljali v smeri Topolšice in Sv. Florjana. Istočasno so partizani izpraznili tudi trafiko tobaka in čevljarško delavnico v mestu, kjer so se zadrževali

do pete ure zjutraj. Nemci so vse dogodke in škodo zelo natančno zabeležili in med drugim zapisali, da je bil ta napad najtežji s strani »band« na tovarno in Šoštanj. Iz tovarne so tokrat partizani odpeljali več kot 6 ton usnja. Naslednji dan so Nemci poslali v okolico Šoštanja patrolje, ki so se spopadle s partizani. Bilo je nekaj mrtvih in ranjenih, a usnja iz tovarne, razen nekaj sledov, niso našli.

Pred koncem vojne so se Nemci utrdili v svojih postojankah in pričakovali napad. 3. maja 1945 so partizani poslali zahtevo komandantu šoštanjske postojanke, da se predajo. Komandant Amend je zahtevo zavrnil, saj je postala Šaleška dolina zelo pomembna za umik nemških sil. Vznemirjenje med Nemci in prebivalstvom je raslo, partizani so grozili z napadom, na drugi strani pa so še vedno delovale nemške ustanove. Vodja GSP oporišča Šoštanj Emisl Vogel je grozil, da bo »še tekla kri, preden bo konec« vojne. V zadnjih dneh pred koncem vojne je zažgal celoten arhiv GSP oporišča Šoštanj, s čimer so bili izgubljeni pomembni podatki. Marica Trobej je med drugim zapisala v svoj dnevnik: »Nemškutarji imajo vsi pripravljene vozove, avtomobile, da pobegnejo, ko bo nevarnost na višku.« Šoštanjski Nemci so slutili, kaj jih čaka, če bodo prišli v roke partizanom, zato so pod vodstvom župana Huberta Haukeja zaplenili Opel Blitz društveni avtobus Gasilskega društva Šoštanj - mesto in z njim 8. maja pobegnili na Avstrijsko Koroško. Huberta Haukeja so kasneje posamezniki iz sestava OZN-e ugrabili in ga privedli nazaj v Šoštanj, da bi mu sodili, vendar so ga morali po posredovanju angleške misije izpustiti. 8. maja leta 1945 so se v Šaleško dolino že začele valiti množice umikajočih se nemških enot. Prišel je dan svobode, za mnoge težko pričakovan trenutek, plapolale so zastave, goreli so kresovi, razlegalo se je streljanje in kot je tega dne zapisala Trobejeva v svoj dnevnik, je bilo »kot bi se vsule zvezde z neba, da okinčajo našo sveto osvobojeno zemljo«. Ko je 9. maja 1945 general polkovnik von Lohr privolil v brezpogojno vdajo, se je pri Šoštanju predala nemška divizija in okrog 12. ure je bil osvobojen tudi Šoštanj. Borci zaščitnega bataljona 4. operativne cone, štabni častniki in terenski politični aktivisti so se medtem razmestili po Šoštanju. Takoj so organizirali komando mesta pod vodstvom poročnika Franca

Stegnarja - Kolumba in izvedli mobilizacijo. Patrolje so razoroževale skupine okupatorjevih vojakov in obenem novačile ljudi za partizanske straže, da bi z njimi lahko obvladali ujetnike in skladišča. Razorožitev sovražnih enot je na veliko presenečenje potekala nemoteno, čeprav je bilo nekaj manjših spopadov s sovražnikovimi kolonami, ki so se želele umakniti na Avstrijsko Koroško. Pri razorožitvi so vojaki odmetavali vsemogoče, tako da je bilo na področju Metleč vse polno vojaške opreme in orožja, ki je povzročilo tudi več žrtev. Vojska je preplavila vso področje in pri tem uničila veliko njiv in travnikov, industrijski objekti, med njimi tudi Woschnaggova tovarna usnja, pa niso bili poškodovani.

Prebivalstvo Šaleške doline je zmagovalce navdušeno pozdravilo in proslavljalo zmago, brž ko se je raznesla vest o kapitulaciji Nemčije. Ljudje so se pripeljali z vozovi iz raznih krajev, se zbrali na glavnem trgu v Šoštanju, na improviziranem mitingu. 10. maja je bil v že osvobojenem Šoštanju prvi veliki shod oziroma miting. Končno je bilo konec vojne morije, nenehna strahu prebivalstva, nastopila je svoboda, vendar ne za vse enaka. Takoj so pozapri vse tiste Šoštanjčane, ki so mislili, da jim osvobodilna oblast ne bo storila nič žalega. Dr. Makso Šnuderl, ki je bil takrat v Beogradu in je organiziral državno Komisijo za ugotavljanje zločinov okupatorjev, je v svojem Dnevniku 24. junija 1945 zapisal: »Popoldne je prišel Burdijan iz Šoštanja in povedal, da sta starejši Vošnjak in Kliment bila pri partizanih, da so Nemci njune žene ustrelili, on pa zaprt in poslan v Dachau in se je sedaj vrnil zelo bolan. Vkljub temu je Kliment zaprt.«

Konec vojne in svobodo je v Šoštanju doživela samo mati Marianna Woschnagg. Sredi meseca junija 1945 se je iz koncentracijskega taborišča Dachau bolan, s tifusom, vrnil v Šoštanj njen starejši sin Herbert. Ko je prišel v tovarno, so tam že imeli začasnega upravnika podjetja, kar je bilo zanj veliko presenečenje, saj s tem v podjetju ni imel nobenih pristojnosti več. Dva meseca kasneje, 23. avgusta, se je vrnil iz Švice v Jugoslavijo tudi mlajši sin Walter, ki so ga za nekaj časa priprli, nakar je bil izpuščen. Njegova žena Dorli Woschnagg je takrat še ostala v Švici.

Priprave na proces proti Woschnaggom

Priprave na zaplembo so se začele že meseca julija 1945. leta. Predsednik Komisije za ugotavljanje narodnega imetja pri predsedstvu SNOS dr. Milan Lemež je 11. julija 1945 izdal dopis Okrožni upravi narodne imovine za Celjsko okrožje. Industrijsko podjetje v Šoštanju je že prej zapadlo pod sekvester s strani industrijskega ministrstva in dobilo začasnega upravnika Ivana Košana, ki je bil pristojen za Šoštanjski okraj. Podjetje so imeli namen konfiscirati. Začasnemu upravniku tovarne so naročili, naj izda začasno odredbo za zavarovanje zasebne lastnine Vošnjakov z utemeljitvijo o sumu sodelovanja z okupatorjem. Postavijo naj upravnika imovine, ki naj zbere podatke o Vošnjakovi imovini v Jugoslaviji in jih posreduje KUNI. Predlagali so celo upravitelje Vošnjakovega imetja: Zmagoslava Kranjca, Franca Kranjca in Milana Woschnagga s Ptuja. Woschnagge so tretirali kot Volksdeutscherje in so bili predvideni za zaplembo imetja. Za začasnega upravitelja posestva Vošnjakov je bil postavljen Ivan Košan, njegov namestnik je bil Ivan Ločan.

Pooblaščenec KUNI Šoštanj je 12. julija 1945 sporočil v Ljubljano, da je imetje Vošnjakov sekvestirano od strani Okrajnega odbora in da so postavljeni začasni upravniki imetja. Pooblaščenec je sporočil, da je Herbert Vošnjak 2. julija 1945 podal pri Okrožnem odboru OF Celje prošnjo za vrnitev zaplenjene imovine. 2. julija 1945 sta Herbert in Marianna Woschnagg dala prošnjo za vrnitev zaplenjene imovine po odloku bivšega Landrata v Celju med okupacijo. Herbert Woschnagg je navedel, da je pristopil v NOV in POJ, zaradi česar mu je okupator z odlokom bivšega Landrata v Celju zaplenil celotno premoženje in nepremično imovino. Zaprošil je, da se odredba razveljavi. S potrdilom je Herbert Vošnjak dokazal, da je bil v partizanih v Savinjskem partizanskem odredu. Obmem je Krajevni odbor Ravne izdal potrdilo, iz katerega je razvidno, da je Vošnjak med vojno raznim zaupnim osebam dal 306.750 RM in 27.944 din v denarju in blagu, kar je pomemben in zanimiv podatek glede na kasnejše dogodke

Uredba Ministrstva za finance iz julija 1945. leta je določala, da morajo vsi lastniki prijaviti delnice in jih predložiti denarnim zavodom, ki jih bodo deponirali. Delniške družbe so morale podati poročila o lastnih delnicah, po katerih je Ministrstvo za finance vodilo evidenco. To seveda dolgoročno ni pomenilo nič drugega kot napovedano zaplembo deležev v podjetjih. 27. julija 1945 je Herbert Woschnagg prijavil komisiji KUNI pri krajevnem odboru NOO Šoštanj, da je lastnik polovice delnic Tovarne usnja Šoštanj Franc Woschnagg & sinovi d.d. Šoštanj. Trdil je, da so mu omenjene delnice ob njegovem odhodu v partizane okupatorjeve oblasti zaplenile.

Pooblaščenec KUNI pri Okrožnem odboru OF Celje je zahteval podatke od Okrajnega odbora OF Šoštanj, referenta KUNI, naj zberejo podatke o imovini Vošnjakov, priskrbijo potrdilo, kdaj in če je Herbert Vošnjak stopil v vrste NOV, ter potrdila ali so Vošnjaki državljani rajha, nemške narodnosti ali optanti za nemški rajh. Okrajni narodnoosvobodilni odbor OF Šoštanj je izdal uradna potrdila, da so vsi člani Vošnjakove družine nemške narodnosti ter zbral popis imetja, deleže pri podjetju Tovarna usnja Franc Vošnjak & sinovi d.d. Uprava podjetja je zapisala priimek lastnikov podjetja Woschnagg kot Vošnjak, kar je razvidno iz dokumenta, ki ga je uprava tovarne poslala KUNI 27. julija 1945. Iz tega je razvidno, da sta imela Herbert in Valter v lasti po polovico delnic v skupni vrednosti 12.000.000 din.

Iz popisa imetja Woschnaggov, ki so ga naredili zaradi nameravane zaplembe imetja in tudi zaradi popisa vojne škode v podjetju, lahko ugotovimo, da je bilo njihovo imetje zelo veliko. Zasebno imetje rodbine Woschnagg: Walterja, Marianne in Herberta je obsegalo v skupni izmeri 98 ha 49 a 16 m². V tej površini so bili zajeti travniki, njive, vrtovi, pašniki, vinogradi, gozdovi, stavbišča. Iz zapisnika dne 26. januarja 1946 o stanju posestva v Ravnah je razvidno, da je bilo gozda 56,064 ha in obdelovalne zemlje 42,77 ha. Na posestvu je bilo posajenih 650 sadnih dreves in 80 nerodnih dreves, njiv je bilo 10 ha. Na posestvu je bilo zelo malo živine, stanje kmetijskih strojev je bilo zadovoljivo. Iz popisa posestva Vošnjak z dne 8. marca 1946 je razvidno, da je bilo na posestvu živine v vrednosti 19.600 din, zemljišče je

bilo ocenjeno na 850.000 din, sadno drevje na 18.180 din. Woschnaggi so imeli v lasti še precej nepremičnin: Marovski grad (ocenjena vrednost 5.000.000 din), gospodarsko poslopje pod gradom (ocenjena vrednost 200.000 din), vilo v Topolšici (ocenjena vrednost 5.000.000 din), vilo v Šoštanju (ocenjena vrednost 800.000 din), graščino v Šoštanju (ocenjena vrednost 800.000 din), namenjeno delavskim stanovanjem z gospodarskim poslopjem, tri hiše pri kolodvoru (ocenjena vrednost 500.000 din), hišo v Vošnjakovi ulici (ocenjena vrednost 200.000 din), žago v Ravnah, hiše v Zagrebu, stanovanjsko naselje Agraria (ocenjena vrednost 500.000 din), pripadajoč gospodarski inventar (ocenjena vrednost 800.000 din), avtomobile, živali, tovarno in finančna sredstva. Skupna vrednost zaplenjenih zemljišč je bila ocenjena na 136.545.000 din.

Istočasno so začeli v podjetju zbirati podatke o vojni škodi zaradi uveljavljanja reparacijskih zahtev Jugoslavije do okupatorja. Pri popisu vojne škode v podjetju so ugotovili, da je vojna škoda nastala zaradi okupatorjevega delovanja, delovanja NOV in POJ in izgub v skladiščih izven meja države. Na zahtevo vojne misije DFJ so popisali vojno škodo v podjetju, saj je imela Jugoslavija namen zahtevati povračilo vojne škode pri zavezniški misiji za Avstrijo na Dunaju. Ministrstvo za industrijo in rudarstvo je moralo 4. junija 1945 zbrati podatke o vojni škodi v industriji in rudarskih podjetjih. Zato so morali zbrati podatke in ocene škode na objektih, strojih, surovinah, stanju denarnih sredstev, dolgov, terjatev, znižanju rudnega bogastva z navedbo vrednosti produkcije za leto 1940 in škodo zaradi preusmeritve proizvodnje. Uprava TUŠ-a je 6. junija 1945 zbrala podatke o vojni škodi v njihovem podjetju in ga posredovala Okrajnemu odboru OF Celje, odseku za industrijo in rudarstvo.

V Tovarni usnja Franz Woschnagg & sinovi d.d. Šoštanj je ob partizanskih napadih 14. novembra 1944 nastala škoda v višini 427.440 din, 10. aprila 1945 pa 25.040 din, skupaj 452.482 din. Poškodb na strojih ni bilo. Vrednost škode gotovega usnja, ki so ga partizani odpeljali iz tovarne 14. novembra 1944 in 10. aprila 1945 je bila 1.856.463,60 din. Okupator je 24. novembra 1944, ob zaplembi Woschnaggovega imetja, v tovarni zasegel tudi 1.000.000

RM gotovine. Vrednost produkcije v letu 1940 je znašala 91.971.453,30 din. Tovarna je morala med vojno produkcijo znižati na 30 % glede na leto 1940. Naknadno so sporočili še škodo na prevoznih sredstvih v višini 157.000 din ter škodo zaradi odvzema izgotovljenega usnja, ki ga je odvezel okupator v času od 19. novembra 1944 do 17. aprila 1945 v višini 29.924.842,25 din in drugo v višini 79.900 din. Skupaj 30.004.742,25 din. Skupna škoda, ki je nastala v podjetju v letih 1941-1945, je bila 33.470.687,25 din. 30. aprila 1941 je znašalo čisto premoženje »tvrde« 72.134.252 din. Po ocenah z dne 30. junija 1945 je čisto mobilno premoženje iz leta 1941 znašalo 23.440.475 din. Zaradi znižanja proizvodnje glede na leto 1941 je vojna škoda v podjetju znašala tako 44.541.747 din.

V restitucijskih zahtevah je jugoslovanska vlada zahtevala od okupatorja imovino, ki jo je ta zaplenil v tovarni. Že leta 1941 so zaplenili Woschnaggom štiri avtomobile in eno motorno kolo, kasneje 7.000 kg bencina, 251.636,58 kg izdelanega usnja (odvetega v letih 1944-1945) ter 74.637 kg izgubljenega usnja, ki je bilo v skladiščih izven meja države in izgubljenega zaradi vojnih dogodkov. Tako velika številka, 251.636,58 kg izdelanega usnja, izhaja iz zaplembe usnja novembra 1944, ko je okupator odpeljal okrog 40 vagonov preko Celja v Avstrijo, v kraje Gröbning, Klachau, Schladming, Oberhaus in Admont. Tovarna je seznanila z omenjenimi dogodki tudi Komisijo za ugotavljanje zločinov okupatorja za Slovenijo v Ljubljani in neposredno ovadila Landeswirtschaftsamt Salzburg, Landrat v Celju, Antona Dorfmeistra, Wirtschaftsamt Celje, predstojnika Scheveickhardta ter oficirje nemških enot 611. bataljona deželnih strelcev majorja Amenda ter podporočnika Schnellbacherja.

Še avgusta 1945. leta se je navidezno pokazala možnost za amnestijo in pomilostitev Woschnaggov. 3. avgusta 1945 je predsedstvo SNOS izdalo Ukaz o splošni amnestiji in pomilostitvi. Vendar so bili Woschnaggi po tem zakonu izvzeti od amnestije po 2. členu, po katerem amnestija ni veljala za tiste, ki so bili člani Kulturbunda. Tudi v točki 4 istega člena je zapisano, da ne bodo amnestirane in pomiloščene tiste osebe, ki so v večjem obsegu financirale in materialno podpirale okupatorjeve organizacije. S tem oblastem ni bilo treba vrniti zaplenjenega premoženja. Za Woschnagge torej omenjeni zakon ni veljal, saj so bili od leta 1940 člani Kulturbunda, njihovo podjetje pa je v času okupacije obratovalo, čeprav v manjšem obsegu, kar se je smatralo kot pasivna kolaboracija. Čeprav so Woschnaggi aktivno sodelovali v NOB, med vojno materialno podpirali NOG, jim to po vojni ni kaj prida pomagalo.

Poleti 1945 so se zgodili procesi pred vojaškimi sodišči in sodišči narodne časti. Začeli so z denarnimi ustanovami, grafičnimi podjetji, kemičnimi tovarnami, ... Po besedah slovenskega javnega tožilca nekateri niso bili krivi: »Le majhno je število sodb, s katerimi so bili obsojeni kolaboracionisti radi sodelovanja, ki bi bilo deloma vsiljeno in krivci niso storili dovolj ali pa ničesar, da bi se sodelovanje preprečilo.« ampak le zaradi pasivnega »zadržanja.« Obsojeni so bili tudi zaradi gospodarske kolaboracije, ko sta za obsodbo zadoštovala že pasivno sodelovanje in dober družbeni položaj. V takem položaju so bili tudi Woschnaggi. ■

(Se nadaljuje)

VABLJENI K VPISU V GLASBENO ŠOLO

VPIS NOVINECV ZA ŠOLSKO LETO 2003/04

V Šoštanju

Od ponedeljka, 2. junija,
do petka, 13. junija

v prostorih glasbene šole Šoštanj, vsak dan
od 12.00 do 15.00 ure.

V Velenju

V PREDŠOLSKO GLASBENO VZGOJO

starost: 5 let,

V GLASBENO PRIPRAVNICO

starost: 6 let,

V PLESNO PRIPRAVNICO

starost: od 6. leta dalje,

V PRVI RAZRED SOLOPETJA

starost od 15. leta dalje.

VPIS NOVINECV

BO OD PONEDELJKA, 3. JUNIJA, DO
TORKA, 10. JUNIJA,

VSAK DAN OD 10.00 DO 13.00 URE
IN V PONEDELJEK OD 16.00 DO 18.00
URE.

VPIS STARIH UČENCEV

BO OD PETKA, 20. JUNIJA, DO PETKA,
27. JUNIJA
OD 10.00 DO 13.00 URE IN
V PONEDELJEK OD 16.00 DO 18.00 URE.

Mladi in izkušeni

Spominjam se svojega prvega velikega tekmovanja, državnega mnogoboja v Kopru leta 1982. To je bil nepozabn dogodek, poln doživetij in zmagoslavja (dosegle smo prvo mesto v kategoriji medvedkov in čebelic). Še danes se spominim Urške, Tanje, Jane, Sonje in sebe ko smo z ogromnimi nahrbtniki z vso borbenostjo zavzele kupe na vlaku v Koper. Bile smo tamale, starejše tabornike smo od daleč opazovale in že takrat so nam nekako bili vzor. Tekmovanju je bilo polno napetih trenutkov, veselja in zabave, da so mi še danes, po toliko letih ostali v spominu!

Foto: Arhiv

Da bi se nekoč tudi naši taborniki spominjali nepozabnega tekmovanja smo se v našem rodu odločili, da državni mnogoboj z združenimi močmi organiziramo v letu 2003 v Šoštanju. To je zahtevna naloga, izpeljati tekmovanje za več kot 700 otrok je vse prej kot enostavno, vendar smo prepričani, da nam bo uspelo! Tri dni v juniju bo ob šoštanjskem

jezeru stal ogromen tabor, v njegovi okolici pa bodo tekmovalci postavljali šotore in ognje, streljali z lokom, tekmovali v orientaciji ter se pomerjali še v drugih taborniških panogah. Razlegal se bo smeh, kovale se bodo prijateljske in ljubezenske vezi, predvsem pa bodo z nepozabnimi spomini v srcu odšli domov najmlajši, medvedki in čebelice.

Zaradi zahtevnosti naloge smo v rodu oblikovali organizacijski odbor in se že oktobra lotili priprav na tekmovanje. Želimo, da bi nam uspelo organizirati največjo akcijo letos in ponesti ime Šoštanja po vsej Sloveniji. Rdeča nit tekmovanja bo EKOLOGIJA, kar se nam pri vzgoji mladih tabornikov zdi še kako pomembno. Omogočimo otrokom aktivno in zdravo preživljanje prostega časa, dajmo jim tri nepozabne dni pod šoštanjskimi dimniki, ki si bodo za to priložnost naredili nasmeh in žareče oči ter se odeli v dim taborniških barv. Naj bo mladost otrok v barvah! ■

vodja tekmovanja
Andreja Gomboc

Mladi planinci

Na šoli Karla Destovnika Kajuha deluje tudi planinska skupina na razredni stopnji. V letošnjem šolskem letu smo se odpravili na tri planinske izlete. Vedno se takega pohoda udeleži okoli dvajset otrok.

Foto: Arhiv

Najprej smo se odločili raziskati Mornovo zijalko. Od tam smo se podali preko Žlebnikove domačije do Andrejevega doma na Slemenu, vračali pa smo se po krajši strmi poti nazaj do Grebenška.

Na drugi izlet smo zraven povabili še starše in učence podružnične šole v Topolšici, saj ti dobro poznajo teren, po katerem smo preizkušali svojo zimsko kondicijo - Lom. Prisluhnilo smo tudi legendi o nastanku izvira toplega vrelca, se pogreli ob okusnem čaju naše učiteljice Miše ter se povzpeli na piramido.

Lepo pomladno nedeljo pa smo se še v večjem številu zbrali v Lokovici. Dvajsetim otrokom se je pridružilo še osem staršev. Kaj mislite, kdo je imel več kondicije? Tudi najmlajši udeleženec izleta, ni dopolnil niti štirih let, je osvojil naš cilj - Goro Oljko.

In kakšni so vtisi mladih planincev? ■

IZLET NA GORO OLJKO

V nedeljo smo imeli lepo sončno vreme. Na Goro Oljko smo hodili dve uri in pol. Med potjo smo se pogovarjali in smejali šalam, ki smo jih pravili. Ustavili smo se tudi ob visoki ogradi, za njo sta se sprehajala dva noja. Vsi veseli in lačni smo na vrhu pojedli malico, ki smo si jo prinesli v nahrbtnikih. Uživali smo na soncu, se skrivali ter tekmovali v metanju storžev v koš. kmalu potem smo odšli nazaj proti domu. Vračali smo se po drugi poti. Večina fantov je tekla in se metala po listju. Naš prijatelj iz prvega razreda je padel in si poškodoval koleno. Domačin je njega in atija zapeljal do gasilskega doma, da sta se nato odpeljala k zdravniku. Malo pred koncem izleta smo tisti, ki smo hodili prvi, videli še srno. Pred gasilski dom v Lokovici smo prišli še v zadnjem trenutku, saj smo zadnjih sto metrov izleta že bežali pred dežjem.

NA LOM

Ta planinski dogodek se je dogajal med božično-novoletnimi počitnicami. Od avtobusne postaje v Topolšici smo odšli proti Bolnišnici Topolšica in se po cik-cak poti počasi vzpenjali. Najbolj všeč mi je bilo, kako se je sneg tajal in padal na nas planince. Med potjo sta se nam pridružili še dve planinki in ena nam je povedala legendo o toplem vrelcu. Bili smo že precej utrujeni in lačni, zato smo si v eni od starih zapuščenih kmečkih hiš privoščili malico. Kmalu zatem smo se ustavili pri eni izmed naših učiteljic, ki nam je postregla s toplim čajem. Ta nas je v tem mrazu malo pogrel. Mimo vrha Loma smo se potem vračali po drugi poti proti avtobusni postaji. Tam so nas že čakali starši.

Katja Podgoršek, 4. b

MOJ PRVI PLANINSKI IZLET

Planinci razredne stopnje smo se v nedeljo zbrali pri gostišču Grebenšek, od koder smo krenili proti Mornovi zijalki. Vreme je bilo sončno. V jami so nekoč živeli praljudje in iskali smo njihove kosti in kamnito orodje. Pri Žlebniku smo videli Kajuhov spomenik. Od tod naprej smo hodili po gozdovih, se skrivali v suhem listju in bili celo pot dobre volje. Na domu na Slemenu smo pomalicali. Po poti nazaj smo tudi zapeli.

Jan Krneža, 2. a in Jaka Delopst, 2. b

JU, HU, HU!

Mi smo planinci,
planinci, ki hodimo in vriskamo,
nosimo nahrbtnike in veseli smo.

Mi smo planinci,
v gozdu drevje in živali opazujemo
in na poti nove kraje raziskujemo.

Mi smo planinci,
naravo čisto ohranjamo,
zato vse smeti v dolino nosimo.

Uroš Polovšak, 2. b

Naj, naj športniki

Prijatelji športa smo v sredini marca doživeli prijetno prireditev. Športna zveza Šoštanj, ki na našem področju deluje od leta 1996, je z namenom popularizacije športne dejavnosti ter nagrajevanja naporov razglasila in podelila priznanja najboljšim posameznikom, ekipam in društvom na področju Občine Šoštanj. Priznanja so podeljevali v skladu s pravilnikov o podeljevanju priznanj SZŠ. Za leto 2002 in v zgodovini Občine Šoštanj prvič, v prihodnosti pa seveda vsako leto.

Za potencial in bodočnost se nam ni bati, to dokazujejo naši športniki iz vrst osnovnošolcev in med njimi je letošnja favoritinja Sabina Halilović, nedvomno izjemno aktivna, borbena in vzdržljiva učenka 7. razreda Kajuhove šole. V šolskem letu 2001/02 si je z nazivom področne zmagovalke v krosu priborila nastop na državnem finalu. V hudi konkurenci 116 finalistk je tekla tako dobro, da je osvojila naslov državne prvakinja v krosu za deklice. Poleg tega, da jo odlikujejo tudi drugi športni uspehi, saj se na matični šoli udeležuje vseh športnih panog, trenira tudi roket v Ženskem rokometnem klubu Vegrad Velenje, kjer je v generaciji starejših deklic daleč najboljša igralka in strelka ekipe.

Sabina Halilović.

Foto: Arhiv

Na podelitvi, kateri je prisostvovala cela družina, ji je k nazivu najperspektivnejše športnice na področju občine gotovo z največjim ponosom čestital prav njen oče Zlatko, ki jo izjemno podpira in vzpodbuja v njenem udejstvovanju. Najbrž se ni nihče čudil, če je bilo priznanje za najboljšega športnika v letu 2002 podeljeno Davidu Sevčnikarju. David Sevčnikar je ime Šoštanja ponesel preko mej naše doline in tudi države. V odbojki na mivki se je v letu 2002 skupaj s soigralcem Rokom Satlerjem udeležil sedmih turnirjev in v 32. tekmah le enkrat priznal premoč. Skupaj z Rokom je David dosegel naziv državnega članskega prvaka v odbojki na mivki za sezono 2002. Kot prva Slovenca sta se na turnirju evropske serije v Zagrebu prebila preko kvalifikacij in na koncu zasedla odlično 13. mesto, tekmovalne uspehe pa sta sklenila na mednarodnem super master turnirju in zasedla 1. mesto. Odlično. David Sevčnikar pa je ob tem še aktivni igralec članske ekipe

Odbojarskega kluba Šoštanj - Topolšica in obeta na področju odbojke še marsikateri naziv.

Njegov oče Branko, tudi znan športni delavec in ljubitelj odbojke, se je zagotovo zavedal vrednosti nagrade in cene, ki jo prinašajo taki dosežki. Veliko vadbe in odreknanj tistih drobnih razposajenosti mladosti.

Kako pomembni so vzorniki in ljudje, ki življenje posvečajo vzgoji mladih, dokazuje Darko Menih, dobitnik priznanja za zaslužnega športnega delavca. Ime Darka Meniha je na športnem področju znano iz njegovih najstniških let, ko se je kot nosilec igre v ekipi izkazoval v Odbojarskem klubu Topolšica. Njegov študij na fakulteti za šport je samo potrjeval njegovo usmerjenost, s specializacijo v odbojki pa se je temu športu dokončno zapisal. Seveda smo ga videvali tudi v sodniških vrstah, kot pedagoga pa se ga bodo spominjale številne generacije, katerim je pomagal, da so cenili in gojili šport. Izkazal se je tudi kot trener in sodeloval na mednarodnih prvenstvih, dvakrat pa je imel priložnost videti goreti olimpijski ogenj. Njegovo delo je še posebej cenjeno, saj je svoje igralsko znanje posredoval tudi invalidom in jim s tem bogatil in pomagal na novo ovrednotiti življenje.

Ko je prejemal priznanje iz rok predsednika športne zveze Draga Skornška in podžupana Občine Šoštanj Štefana Szaba, nam njegovo zadovoljstvo ni ostalo skrito. Dejal je, da mu je to priznanje eno najlepših, saj na nek način zaokrožuje njegovo delo z mladimi in tistimi, ki jim je šport življenjska nota, hkrati pa mu je v veliko veselje, da je bil opažen. Še bolj pa je to priznanje potrdilo pravilnosti njegovih odločitev in njegove življenjske usmerjenosti, ki se je vedno nagibala k športu.

Simpatični mladi planinci - mladinska ekipa Planinskega društva Šoštanj je prejemnik priznanja za športno tekmovalne dosežke na področju neolimpijskih športov za leto 2002. Ekipo sestavljajo Matej Kortnik, Jure Grudnik, Janez Kugonič, Grega Kugonič in Bojan Rotovnik, odlikujejo pa se na orientacijskih tekmovanjih. Po predhodnih uspehih v področni orientacijski ligi Smrekovec so se na dvodnevem državnem tekmovanju na Koroškem odrezali tako odlično, da so zasedli prvo mesto v svoji kategoriji, poleg tega pa v konkurenci 69. ekip postali absolutni prvak Slovenskega planinskega orientacijskega tekmovanja.

Malo za šalo in malo za res jih je na samem odru v orientaciji preizkusil tudi voditelj večera, odlični Toni Rehar in fantje so dokazali, da so v orientaciji res »doma«.

Najboljša športna ekipa na območju Občine Šoštanj za leto 2002 je bila hkrati tudi najštevilnejša. Članska ekipa Košarkarskega kluba Elektra Šoštanj je v sezoni 2001/02 po desetih letih znova nastopala v 1. A slovenski košarkarski ligi. Kljub hudi konkurenci jim je uspelo izboriti si obstanek v najelitnejšem tekmovanju. V sezoni 2002/03 je ekipa nekoliko pomlajena, vrste so zapustili Vladimir Rizman, Dušan Maličević, Mitja Brinovšek, Petar Arsič, Andrej Božič, Milan Marinkovič, Titus Wormsly in trener Dejan Srzič. Člansko ekipo Elektra zdaj sestavljajo imena: Tajnik, Divjak, Kovačević, Ruprecht, Goršek, Nuhanovič, Vidovič, Ivanovič, Pavič, Kovač, Dražovič, Belanovič, Čustič, Latovič ter pomočnik trenerja Cerar, tehnični vodja Letonje in fizioterapevt Pečnik. Ekipo trenira Miloš Sagadin. Letošnji rezultati nakazujejo dobro pripravljenost in

pričakovane uvrstive.

Če smo rekli, da je letošnja najboljša športna ekipa tudi najštevilnejša, moramo ob tem pripomniti, da je tudi najvišja, saj meri njihov najvišji igralec Nuhanovič kar 210 cm.

Svečana podelitev priznanj je bila v kulturnem domu v Šoštanju in je na lep način simbolizirala in ovrednotila športni utrip naše občine. V besedah slavnostnega govornika predsednika SZ Draga Skornška so bile poudarjene neprecenljive vrednote, ki jih šport nudi vsem, še posebej pa mladim, kot najpomembnejšim elementom za razvoj naše družbe. Nagrajenci so si vsi po vrsti zaslužili imenovanja, uspehov in naporov pa je seveda še več in v prihodnjih letih bodo gotovo opaženi in nagrajeni. Prireditvev je bila opažena tudi zaradi dobre organizacije Športne zveze, pri čemer sta nosilca gotovo Bojan Rotovnik in Nino Ošlovnik ter predsednik zveze Drago Skornšek, izrednega vodenja Tonija Reharja ter zgodovinskega prispevka iz arhiva Nina Ošlovnika. ■

M.K.

Berdnikov memorial

Berdnikov memorial, ki ga v spomin človeku, sodelavcu, ki je življenje v veliki meri posvečal športu in predvsem nogometu, že nekaj let prireja Termoelektrarna Šoštanj, je bil tudi letos na domačih tleh in v zasedbi, ki je kazala na prijateljsko pa vendar razburljivo srečanje.

V športni dvorani je 10. aprila potekal troboj med ekipo Kluba 81 iz Šmartnega ob Paki, ekipo Državnega zbora in ekipo TEŠ. V izenačenem boju so na koncu vendarle zmagali TEŠ-evci, kar pa je še dvignilo prijetno razpoloženje, ki se je potegnilo v neuradni del. Med nekaterimi poslanci in predstavniki državnega zbora, ki smo jih imeli priložnost videti v nogometnih dresih, je bilo poleg našega župana zaslediti še Cirila Pucka, predsednika odbora za finance, Ljuba Germiča, opazovalca v evropskem parlamentu in Toneta Anderliča, vodjo poslanske skupine LDS. Kako jim pristajajo, pa presodite sami. ■

M.K.

Nogomet s poslanci.

Foto: Dejan tonkli

Šola odbojke 2003

V času šolskih počitnic je Odbojarski klub Šoštanj - Topolšica organiziral šolo odbojke za mlajše kategorije.

Od ponedeljka, 17. 2., do vključno četrтка, 20. 2., je svoje odbojarsko znanje izpopolnjevalo 68 udeležencev v starosti od 9 do 17 let. Vse, kar so se v tem času novega naučili, so pokazali na zaključnem turnirju. In tam se je imelo kaj videti. Za nadaljnji razvoj odbojke v naši občini se torej ni bati, saj se znanje mladih za to športno panogo veča.

Na koncu so bile vsem udeležencem podeljene tudi spominske diplome. Glede na prizadevnost in znanje so prejeli zlato, srebrno in bronasto odbojarsko žogico. Večina pa se že veseli prihodnjih počitnic in udeležbe v šoli odbojke. Člani upravnega odbora odbojarskega kluba so jim to obljubili. ■

Ljubo Globačnik

Dan rekreativne odbojke - Šoštanj 2003

Po končanem tekmovanju v 1. DOL se je odbojarski klub Šoštanj - Topolšica odločil, da bo organiziral dan rekreativne odbojke.

Veteranska sekcija pri klubu je prevzela organizacijo prireditve, ki je potekala v soboto, 5. 4., v športni dvorani v Šoštanju. Udeleženci so bili razdeljeni v dve skupini. Veterani so imeli svojo skupino, prav tako pa tudi člani. Osem ekip v obeh konkurencah je pokazalo, zakaj je odbojka tako atraktivna igra z žogo. Veliko število bivših aktivnih igralcev odbojke očitno še ni pozabilo igrati. Pravi rekreativci pa sodijo med najboljše v naši državi. Zato o kvaliteti igre ne gre izgubljati besed, o zmagovalcih pa so odločale malenkosti. Med veterani so največ znanja in sreče imeli organizatorji, veterani OK Šoštanj - Topolšica. 2. mesto so zasedli Orli, 3. pa so bili Veterani Premogovnika

Veteranska sekcija.

Foto: milojka Komprej

Velenje. Med člani je zmagala ekipa iz Maribora pred Knapi, 3. mesto TEŠ, 4. Siromačeki in 5. mesto Kadeti. Turnir je potekal v prijateljskem vzdušju, tekmovalne borbenosti pa tudi ni manjkalo. Vsi so bili enotnega mnenja, da je najbolj pomembno druženje in obujanje spominov. Srečo pa so imeli tudi s poškodbami, saj so po skromnem prigrizku vsi udeleženci Šoštanj zapustili živi in zdravi.

Ljubo Globačnik

3. rekreativni turnir v odbojki

Športno društvo TEŠ - sekcija odbojka je v športni dvorani v Šoštanju 15. 3. organiziralo rekreativni TURNIR V ODBOJKI . Ženskega dela turnirja se je udeležilo 5 ekip: Kanal, Gorica, Škale, TEŠ in Premogovnik Velenje, moškega pa 7 ekip: Knapi, Kadeti, Gorica, Mozirje, Kanal, Zdravniki in organizator TEŠ.

Celodnevni turnir je bil na zelo visokem rekreativnem nivoju. In čeprav ni bilo najpomembneje zmagati, je bila na koncu turnirja podelitev nagrad in pokalov. Pri ženskah je zmagala ekipa iz Kanala ob Soči, 2. mesto je zasedla ekipa Gorice, 3. so bile igralke Škal, 4. mesto ekipa TEŠ in 5. mesto Premogovnik Velenje. V moškem delu turnirja pa je bil vrstni red:

1. Knapi
2. TEŠ
3. Zdravniki
4. Kanal
5. Mozirje
6. Gorica
7. Kadeti

Po tekmovanju je sledil še družabni del, kjer pa so bili vsi zmagovalci. ■

Ljubo Globačnik

Zmagovalna ekipa.

Foto: milojka Komprej

Dnevni horoskop za vsa znamenja za mesec JUNIJ 2003

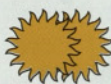
Dan je primeren za druženja, skupinsko delo ali pa kratke izlete. Komunikativnost in živabnost sta na površju. Pazimo se površnosti in blebetavosti, kajti "Luna se nabaja v znamenju dvojčkov". "Potratimo čas za prebiranje dobrega romana!"

V zraku se nabaja potreba po spremembah, drugačnostih in novostih. Sreča je vidna v zavetju doma. Tega dne bomo v veliki meri odvisni od trenutnih čustvenih vzgibov. "Pazimo se, da ne zapademo v stanje nostalgije"

V dnevu, ki je pred nami bo potrebno paziti, da ne zaidemo v kakšno kaotično situacijo ali finančno tveganje. Potrebno se bo zanesli na zdravo pamet in ne iščite sreče v oblakih. "Previdnost v prometu in komunikaciji ne bo odveč!"

Dan primeren za kakšno kreativno dejavnost, mora umetnost. Tisti, ki imate razvito intuicijo, se lahko popolnoma zapesete nanjo. Vsekakor bo v zraku čutili šarm, plemenitost in dostojanstvo. "Sreča bo z vami - zato le v akcijo!"

Jutranje ure bodo za večino nestvarne ali drugače nepredvidljive. Drugo polovico dneva bo bolj sproščena, prijetna in ugodna. V zraku bo čutili energijo, zato bo psihična moč naraščala. Ugodno bo delovala barva sonca ali starega zlata. Prav tako nam bodo prijali dodatki iz zlata, saj bo Luna ves dan, v znamenju Leva.

Dan ugoden za spremembe, pospravljanje in delo na vrtu. Polovica dneva bo bolj analitična in kritična. V zraku bo čutili napetost, zato se pazimo, da ne bo prišlo do obtoževanja in kritičnih besed. "Sprehod v naravi bo dobro del!"

Luna bo počasi začela rasti in bo dovršila prvi krajec. Nabajala se bo še vedno v znamenju device. To dejstva pa prinaša nemir, nestrpnost in kritičnost. Ravnotežje lahko najdemo predvsem v naravi, v gozdu...zato, ne ostajamo doma! "Tudi sproščen pogovor nam bo dobro prijel!"

Čutili bo močno željo po komunikaciji in izmenjavi mnenj. Lepo se bomo izražali, še več besede bodo izražale posebno harmonijo. V kolektivni zavesti bo vladala harmonija. Všeč nam bodo lepe stvari. "Dan primeren za nakupe "lepib" stvari!"

Želja po akciji bo močna, čas zanjo pa neprimeren. Razdražljivost v nas bo naraščala. Pozne popoldanske ure bodo prinesle željo po dokazovanju inmanipulaciji. "Previdnost na vseh področjih ne bo odveč!"

Ugoden dan za nakupovanje. Pa tudi obiski in lepotnih salonih so ta dan zaželeni. V ljubezni bo več pogovora in izmenjave mnenj. Ta dan bodo sijale ženske. rojene v znamenju Dvojčkov!

Dan v katerem se bomo morda unikali v samoto, postali bolj molčeči in brskali po sebi. Povedali bomo vse, morda preveč! Zaznamovala nas bo ostrina besed in mišljenja! Zavedajmo se, da ostre besede "morda bolijo"! Previdnost pri izražanju!

Dan poglobljeno razmišljanje. V ljubezni bo čutili nemir, saj ne bomo znali zbirati besed. Na splošno bomo vibravali in nepredvidljivi. Sprehodi ob vodi, jezeru ali reki, nam dodo dobro deli. Bodimo sami s seboj in svojimi občutki!

Dan drugačen od drugih! V zraku bomo spet začutili energijo. V kolektivni zavesti bo čutili optimizem, voljo in zaupanje v življenje. Izražena bo močna volja po komunikaciji, pogovorih in tveganjih. Nekaj težam bo s prilagajanjem, kajti na prvem mestu bo svobodno izražanje.

"Dan polne lune!" Ves dan nas bo spremljala nenavadna moč energije. Na tuja mnenja se ne bomo ozirali. Želja po drugačnosti se bo v nas prebujala, zato bo v nas naraščal nemir in neprilagodljivost. Previdno z ljudmi rojeni v znamenju Dvojčkov in Srelcev!

Pred nami je resen, dosleden in umirjen dan. Dan, v katerem bo vladal pesimizem. Zato previdno v dogovorih, predvsem pa v promet! Na splošno se izogibajmo prevelike impulzivnosti. "Tradicija in svoboda bosta šli z roko v roki."

Dan, v katerem nam bodo šla od rok vsa dela, ki zabtevajo natančnost, vzdržnost in potrpežljivost. V zraku bo čutili resnobnost in delavnost. Postorimo vse kar smo, "odlagali na jutri"! Uredimo si lastne evidence in postorimo kaj pametnega! "Ugoden dan za vsakodnevna opravila!"

To bo dan, v katerem naredite kaj tudi za svoj videz. Labko si privoščite pravo preobrazbo. zelo uspešno ozračje za intelektualna in komunikativna opravila. Sprostila nas bo družba in prijetni klepeti. "Čutili bo možno željo po drugačnosti in radikalnosti!"

Dan v katerem se bo potrebno paziti prevelikega optimizma in zaupljivosti. Res je, da bodo vladala močna, intenzivna in prodorna čustva, vendar z njimi pazljivo! "Ugodno bo, če si omislimo dodatek v turkizni barvi!"

V dnevu, ki je pred nami se bomo lahko izražali in pokazali svoja čustva. Nežnost, harmonijo ter navdib ne skrivajmo v sebi. Dan ugoden za meditacije, sprostitev in druge mistične dejavnosti. Okolje in ljudi si lahko zberemo po občutku!

Nespečnost na ta dan ne bo nič čudnega. Paziti, se bo potrebno, da v čim ne pretiravamo, da ne zaidemo v kakšno kaotično stanje. Umetniške duše, izkažite se in pokažite svoje sposobnosti! Dan za razvijanje umetniške in kreativne sposobnosti!

Dovršil se bo zadnji krajec, ki vnaša nekaj nemira in nestrpnosti. popoldanske ure bodo zelo aktivne in športno obarvane. Zvečer pa bomo na nek način negotovi. Dan primeren za ročne spretnosti. Labko se odpravimo po nakupih!

Zaznamovala nas bo volja do življenja. Vsekakor se bodo stvari odvijale pozitivno. Izvrstno za izlete, potovanja ali druge harmonične stvari. možna so številna nova poznanstva. "Pojdite avanturam na sproti!"

V ljubezni bo čutili harmonijo in željo po romantiki! Če želite biti izvirni, ta dan naredite korak na tem področju. To bo dan v katerem bomo dosegli nekaj uspehov, vendar se bo nekaj stvari zasukalo malo drugače od načrtovanega.

Dan resnih in treznih odločitev. Če želite biti izvirni, daredite korak v tem pogledu. Dan primeren za vse stvari, ki naj bi trajno in dolgo služile svojemu namenu. Naredite kaj v smislu samoiniciativnosti in drznosti. "Morda razmislite o menjavi službe!"

Nič kaj prijeten dan! V zraku bo čutili močan pritisk in napetost. V ljubezni labko začutimo nestrpnost ali pa skrijemo čustva. Dan primeren za urejevanje doma, delo na vrtu, spremembe v naravi ali pa za gurmanske užitke. Ljubosumnost nas bo preganjala!

"Luna v Dvojčkih" nam bo prinašala živaben, komunikativen in zgovoren dan. Pojavila se bo potreba po svobodi, nevezanosti in brezkrbnih užitkih. Za svobodo se bomo pripravljali tudi boriti. Kakšna skrajnost, "morda skrivnostna avantura" nam bo prijala!

Privoščimo si nekaj za dušo! Morda klepet z prijatelji! To je že čas, ugoden za počitnice, dopuste in oddibe. Želja po nevezanosti nas še ne bo zapustila. Zato, nabrbtnik na rame in pot pod nogo! Počitnice so tukaj!

Če želite ta dan ugajati, se oblecite v svetle barve, še zlasti v sončevo, rume-no. Ta dan bo živaben, komunikativen in zabaven. Izkoristite dan za sproščene pogovore in intelektualno delo. Ostali moramo realni, trdo nad tlemi. "Labko se zgodi, da se v prebitih odločitvah, opečemo!"

"Dan mlaja!" Možno je, da moba ta dan nekoliko nepredvidljivi in neučakani. V ospredju pa bo ta dan naše domače življenje in naša preteklost. Odpravimo se na obisk starim ljudem in jim prinesimo lepib trenutkov. Sproščanje in meditacija, pa morda "post" ta dan ne bosta odveč.

Šlo bo za dan, ko bomo precej čustveni in občutljivi. Še vedno bomo aktivni doma, na področju svojih domačib. Polni bomo novib zamisli, idej in novosti. Izkoristimo to energijo!. Morda bomo razmišljali morada o selitvi, novem domu...!

BLOKI

SPODNJI

SREČANJE SPODNJIH BLOČANOV

Na Cankarjevi ulici št. 8-12 v Šoštanju sta nekdanj stala stanovanjska bloka. V obeh je bivalo okrog petdeset otrok, **SPODNJIH BLOČANOV**, kot smo se sami poimenovali. Prav tu in na bližnjih travnikih smo preživljali čudovito in brezskrbno otroštvo, pozneje pa smo se razkropili na različne strani.

Danes na tej lokaciji blokov ni več, kajti narava in čas sta jih vzela s seboj. V bližini je pred mnogimi leti nastalo šoštanjsko jezero, ki je prav tako kot izginotje blokov posledica izkopavanja premoga. Minilo je štirideset let od nastanka znamenite fotografije fantov - bločanov, ko smo bili sprejeti v pionirje. Na istem mestu pred blokoma, kjer je bila posneta fotografija, smo se po tolikih letih zbrali nekdanj otroci, danes že odrasli, da se srečamo.

Srečanje po tolikih letih je bilo pravo doživetje. Preplavili so nas prijetni spomini in prepoznavanje smo nadaljevali v gostišču Kajuh. Tam smo podobno kot torbo v otroških letih, odložili vse skrbi ter ob prijetnem programu in zabavi imeli svoj praznik. Praznik se lahko nadaljuje, kadar smo odprti v duhu in nosimo s sabo del otroškosti. Najvažnejše pa je, da smo užili trenutek, ki nam je bil podarjen. ■

J. N.

Stojijo, od leve: Darko Korošec, Napotnik Jani, Marjan Brodnik in Dušan Štemberger. Čepijo: Igor Kočevar, Roman Tamše, Karli Korošec, Dušan Dobnik in Andrej Kuder.

Stojijo, od leve: Dušan Štemberger, Napotnik Jani, Darko Korošec, Marjan Brodnik in Roman Tamše. Čepijo: Tone Brodnik, Dušan Dobnik, Andrej Kuder, Karli Korošec in Igor Kočevar.

V spomin

Peter

Številni smo se poslovili od tebe, Peter, mnogi, ki te bomo nosili v svojem spominu po podobi, ki smo si jo ustvarili o tebi. Kajti, kdo si bil in kaj si bil, Peter, si ne upam reči.

Dolga žalostna vrsta, ki je stopala za tvojo žaro, je v svojem počasnem ritmu jokala za tvojim življenjem, ki ti je bilo v aprilu leta 1952 dano in zdaj prezgodaj vzeto. Kaj si počel z njim, veš sam. Si bil zadovoljen, tako kot živiš, ali je skupaj s tvojim pepelom pokopano tudi tvoje hrepenenje, tvoje neizživete sanje, načrti in tvoja pot nekam nazaj, nekam ven, nekam, kjer bi bil srečen. Ali pa si bil miren in srečen, kdo ve? Znal si poiskati drobne radosti, znal si se veseliti in početi stvari, ki so naredile iz sivega in dolgočasnega jutra pozen radoživ večer. In dan, ki ni minil, ne da bi ga zapolnil z nečim svojim. In tebi svojega je bilo veliko.

kdaj ujel v objektiv kamere. Kamera je bila tvoj hobi, tvoje oko, v katerega si zumiral, kar si želel ohraniti za spomin. Doma imam kaseto, ki si jo snemal ti. Posnel si dogodke, ki se tičejo moje družine. A vsakokrat, ko pritisnem gumb in si zavrtim trak, vidim zraven tebe. In slišim tvoj glas, ko si rekel: "Dajte muziko zraven, se bo kaseto lepše videla." Mnogim si pomagal, da so zabeležili vesele trenutke, in k temu veselju dodal še košček svojega.

Tvoja uniforma. Poštar. Mislim, da si bil rad poštar. Ne tak, zaradi dela in plače. Pošta je nekaj posebnega. Neki drugi svet, v katerem si se ti dobro počutil. Nositi novice ljudem, živeti z njihovim odzivom nanje, prestreči na svoja ramena jezo in potolažiti žalost. Da, ti si bil pravi poštar.

Tvoja družina. Zakaj na koncu in ne prvič? Tvoja družina je bila tvoj tabu. Tvoje zatočišče in tvoj kraj veselja in miru. Kot otrok, ko si nekaj časa odraščal pri drugih in nato poleg mame in svojih dveh bratov, si vedel, kaj potrebuješ za svoje življenje. Ustvaril si si svojo družino z ženo Ivico in hčerko Nadjo. Da, Nadjo! Kolikokrat si govoril o njej. Rad si govoril o njej. In kolikokrat, nemalokrat, se ti je ob tem orosilo oko. In si komaj požrl cmok in pogledal nekam stran. Toliko ljubezni do nje je bilo v tebi in mislim, da si bil vedno znova in znova presenečen nad svojo srečo.

Tvoja žena mi je povedala, da si se poslovil pogumno. Pravzaprav se nisi predal, ampak si do zadnjega upal, da se boš vrnil na pošto in domov v Lokovico in da boš še zmeraj šel na morje, kamor si rad hodil. In še vsepovsod drugod. Morebiti tudi v Francijo, k bratu. V družbo prijateljev in znancev, ki si jih imel ogromno. Vse to si verjel, da boš še počel. Seveda, saj ti je bilo komaj petdeset let.

Ko kdo umre, ko nam umre kdo, ki smo ga poznali in imeli radi, se ponavadi vprašamo: "Zakaj? Zakaj tako zgodaj, zakaj on, zakaj ...?" Ni pravega odgovora. Če si ti, Peter, verjel v svoje poslanstvo na zemlji, če si verjel v to, da si tu zato, da poiščeš svojo nalogo in jo izpolniš, potem upam, da si umrl mirno in zadovoljno.

Vseeno pa, Peter ... pogrešamo te.

Foto: Arhiv

Tvoja glasba. Violina in trobenta v glasbeni šoli. Skupina, ki si jo imel v Franciji in domača družba, v kateri si igral kitaro in harmoniko. Mnogim si igral. Dobra volja, ki si jo nosil s seboj, je bila tvoja osebna izkaznica. Če bi bil zdajle poleg mene, bi se gotovo nasmejala, saj veš, kako je bilo, ko si sredi travnika pozabil kovček s harmoniko ...

Rad si imel živali. Društvo rejcev malih živali te je vzelo za svojega. Tudi zdaj, ko te ni, se na tvojih bregovih pasejo ovce. Mogoče si jih

Napovednik Šoštanj

mesec JUNIJ

DATUM	URA	KAJ
Sobota, 7. 6.	10:00	Igrišče Gaberke: turnir trojk v košarki , Organizator: Športno društvo Gaberke
	17:00	Igrišče Ravne: srečanje krvodajalcev treh občin
	20:00	Kulturni dom Šoštanj, Potopisno predavanje "Resnična Indija" Valentina Marovt in Dejan Tonkli. Vstopnina 50 sit. Organizator: Zavod za kulturo Šoštanj.
Nedelja, 8. 6.	10:00	Poletna srečanja na Uršlji gori
Sreda, 11. 6.	8:00	Kegljišče TEŠ: kegljaški turnir MZDU Velenje in DU Šoštanj
Četrtek, 12. 6.	8:00	Prostori DU Šoštanj: turnir v šahu MZDU in DU Šoštanj
	19:00	Mestna galerija Šoštanj: otvoritev razstave slikarja Aleša Nežmaha Otvoritev bo popestril kulturni program. Organizator: Zavod za kulturo Šoštanj.
Sobota, 14. 6.	9:00-14:00	ČISTILNO KULTURNA AKCIJA očistimo Pako , ki bo potekala v središču Šoštanja V Kajuhovem parku bo spremljajoči kulturni program s Pihalnim orkestrom Zarja in drugimi izvajalci. Organizatorja: Zavod za kulturo Šoštanj in Turistično olepševalno društvo Šoštanj v sodelovanju s Planinskim društvom Šoštanj, Ribiško družino Paka, Gasilskim društvom Šoštanj mesto, Potapljači Šoštanj in drugimi.
Petek, 20. 6.		Jezero Šoštanj: državni taborniški mnogoboj s spremljajočimi prireditvami
sobota, 21. 6.		
nedelja, 22. 6.		
Sreda, 25. 6.	dopolodne	Pohod po ravenski poti. Organizatorja: Planinsko društvo in Športno društvo Ravne.

Program prireditev Pihalnega orkestra ZARJA Šoštanj v juniju 2003

Pihalni orkester "ZARJA" Šoštanj ima že 78 letno tradicijo, v kateri beleži vrsto vidnih uspehov. Vse uspehe gre pripisati predvsem požrtvovalnosti članov pihalnega orkestra, ki so v vseh teh letih posvetili velik del svojega življenja igranju v pihalnem orkestru. To pa je seveda povezano z mnogimi urami vaj in nastopov.

Pihalni orkester "ZARJA" Šoštanj je s svojim delom vključen v vse pore našega življenja v Šaleški dolini in izven nje. Danes praktično ni pomembnejše prireditve, na kateri ne bi sodeloval tudi naš pihalni orkester. Pihalni orkester "ZARJA" Šoštanj ne sodeluje le na občinskih in krajevnih proslavah, temveč se vključuje tudi v druge sfere našega življenja. V ta namen igra tudi na svečanih prireditvah mnogih gospodarskih subjektov, zlasti pomembno pa je njegovo vključevanje v življenje bolnikov (senatorij Ravne, Bolnišnica Topolšica).

V letošnjem letu je v maju mesecu na državnem tekmovanju pihalnih orkestrów Slovenije naš Pihalni orkester "ZARJA"

Šoštanj prejel zlato plaketo.

Ob tem uspehu bo v petek, 6. junija 2003 ob 18.00 uri svečan sprejem godbenikov pri Županu občine Šoštanj.

Priljubljenost orkestra se je še povečala, kar je razvidno tudi iz povabil na razne prireditve, in sicer:

- **14.06.2003 ob 11.00**, čiščenje reke Pake (orkester in mažorete); organizator Zavod za kulturo,
- **21.06.2003 ob 19.00**, **samostojni nastop mažoret v Športni dvorani,**
- **24.06.2003 ob 16.00**, ob dnevu državnosti v Skornem; organizator TD Skorno,
- **25.06.2003 ob 19.00**, revija pihalnih orkestrów v Celju (orkester in mažorete); organizator JSKD,
- **26.06.2003 ob 19.00**, **koncert ob zaključku sezone v vili Široko v Šoštanju; organizator KS Šoštanj,**
- **28.06.2003 ob 17.00**, ob obletnici KUD Ravne (orkester in mažorete); organizator KUD Ravne,
- **29.06.2003**, dva koncerta v Izoli (orkester in mažorete); organizator ,
- **30.06.2003 18.00-19.00**, za bolnike v Topolšici (orkester in mažorete); organizator Bolnišnica Topolšica

Predsednica Upravnega odbora:
mag. Cvetka TINAUER, univ.dipl.iur

Neodgovorno klicanje

odgovornega urednika

Pojma nimam, kaj naj napišem. Kam naj kliknem, da bo priletela ven ideja. Pa vem, kaj moram napisati. Nujno (!!!) je treba javno objaviti, da sem, (že spet in še naprej) odgovorni urednik Lista. Jaz, Peter Rezman. In zdaj lahko članice in člani sveta občine Šoštanj staknejo svoje glave in rečejo: "Ne, to pa ne more biti!", kot so skoraj rekli lani decembra, pa potem niso rekli in so rekli, da ne vedo, kdo je sploh to rekel... in res (!!!) ni važno.

KL IK

Direktor Zavod za kulturo Šoštanj, novega izdajatelja Lista, g. Kajetana Čop, je svetu izdajatelja predlagal imenovanje odgovornega urednika - kljub temu, da se je dolgo praskal za ušesom in kalkural, koliko listov bo lahko imel List, da ga bodo bralci listali tudi letos. Čop se je odločil, svet zavoda se je odločil in jaz sem se odločil. Torej: List bo izhajal naprej.

KL IK

Kaj naj torej napišem? Kam naj kliknem. Lahko je direktorju, ki se je v uvodniku izmazal tako, da je bralstvu prodal idejo o anketi! Jaz, ki sem čakal na morebitno iztočnico iz uvodnika (da zaokrožimo ta časopis), se lahko obrišem pod nosom. Že res, da bi lahko prvi odgovoril na njegovo anketo, najbrž bi celo pravilno zadel odgovore, toda originalnosti, pa kateri takoooooooooooo hlepi vsak pisec, ne bi bilo nobene. Torej moram pisati nekaj drugega. Kaj?

KL IK

Po Šoštanju se govori, da List ne bo več izhajal. Kar naj se tako govori. To je najboljša reklama.

KL IK

V resnici je bil "odmor" načrtovan zelo tehtno. Zadnja enojna števila Lista je izšla tako daleč nazaj, da so najbrž že vsi pozabili, da je bila takrat cena še 200 tolarjev. Pozabili smo tudi mi - pa vseeno: NI napaka. List vas, dragi bralci, stane 300 SIT. V resnici pa stane 600, tako da se vsi skupaj še enkrat lahko priklonimo občinskemu proračunu, ki pokrije razliko. A le tistim, ki kupijo List.

KL IK

Torej: če kupite List, se morate posloviti od 300-tih tolarjev. In nato vam v istem hipu tudi župan odrine še tristo tolarjev iz občinske blagajne. Tako dobite List v bistvu zastonj! Če pa Lista ne kupite, potem - ne samo, da nimate svojega izvoda najlepše revije v Šaleški dolini, ampak imate ob tem še izgubo tristo tolarjev, saj tistim, ki ne marate Lista, občina ne nameni nič!

KL IK

In s takšno matematiko, vidite, tiskamo List tudi letos... Hja, pa sem rekel, da ne vem, kaj bi vam napisal.

. . . odgovornega urednika

POPULIST

VABI:

DOPISNIKE!

Radovedni, ustvarjalni in z idejami! Taki so in bodo Populistovi dopisniki. Populist je odprt medij in ponuja vam svoj prostor. Trud bo plačan!

NAROČNIKE!

Naročite se na tednik! Prinesemo vam ga na dom ali na delovno mesto! Naročilnica bo v prvi številki Populista!

KOLPORTERJE!

Bi radi kaj zaslužili? Prodaja in dostava časopisa je priložnost za stimulativen dodaten zaslužek. Populist išče komunikativne, dinamične sodelavce, ki so lahko za nekaj ur dela na teden dobro nagrajeni!

OGLAŠEVALCE!

Populist je svež, aktualen medij, ki bo imel veliko zvestih bralcev. Populist je prava izbira, ko želite svojim potencialnim kupcem ali poslovnim partnerjem posredovati svoje sporočilo.

Populistovi sodelavci se bodo oglasili pri vas!

Javite se!

POPULIST, Blues,d.o.o., Družmirje 20, 3325 Šoštanj,
tel.03/8985 634, fax.03/8985 629, e-pošta: blues@siol.net,
mobilni telefoni: 031/640 245, 031/316 839,041/987 634

Velenje
SP Do 35
LIST
2003
352(497.4 Šoštanj)

9002279.3

KNJIŽNICA KULT. CENTRA
I. NRODNIŠK VLEENJE

COBISS O

LIST 2003 ŠTEVILKA 3

POLETJE JE BLIZU!

in List z Vami

